

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та правосуддя

**Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації
злочинів**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи для підготовки магістрів за спеціальністю
081 «Право», спеціалізацією «Кримінальна юстиція
(Суд. Прокуратура. Адвокатура)

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 8 від 09.01.2018 року

Чернігів ЧНТУ 2018

Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів. Методичні вказівки до самостійної роботи для підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право», спеціалізацією «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура) / Укл.: Берднік І.В. – Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету. – 2018. – 85 с.

Укладач: Берднік Інна Володимирівна, професор кафедри кримінального права та правосуддя ЧНТУ, к.ю.н., доцент.

Відповідальний за випуск: Головка Михайло Борисович, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, кандидат юридичних наук, доцент.

Рецензент: Марущак Наталія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій ЧНТУ

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ»	5
1.1 Тематичний план навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів»	5
1.2 Структура навчальної дисципліни	22
1.3 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів» ..	25
2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	27
2.1 Поняття кримінально-правової кваліфікації	27
2.2 Тема 2. Підстави кримінально-правової кваліфікації	300
2.3 Тема 3. Кваліфікація злочину з урахуванням стадії його вчинення	355
2.4 Тема 4. Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті	388
2.5 Тема 5. Кваліфікація множинності злочинів	42
2.6 Тема 6. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм ...	46
2.7 Тема 7. Кваліфікація злочинів при помилках злочинця	50
2.8 Тема 8. Кваліфікація злочинів, вчинених при наявності обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу злочину	553
2.9 Тема 9. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та суміжних правопорушень	58
2.10 Тема 10. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи	61
2.11 Тема 11. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи	66
2.12 Тема 12. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності	70
2.13 Тема 13. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності	773
2.14 Тема 14. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти довкілля	74
2.15 Тема 15. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки	75
2.16 Тема 16. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва	76
2.17 Тема 17. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту	77
2.18 Тема 18. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності	78
2.19 Тема 19. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади та самоврядування	79
2.20 Тема 20. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя	80
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	82

ПЕРЕДМОВА

Для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів» необхідно засвоїти матеріал відповідно до навчальної програми дисципліни, яка містить загальні методичні вказівки, теми для самостійної роботи, контрольні запитання, а також перелік рекомендованої літератури.

Самостійна робота – одна з форм самостійного опрацювання матеріалу курсу студентом. Вона сприяє поглибленню знань навчальної дисципліни і формуванню навичок для практичного застосування.

Метою самостійної роботи є вироблення у студентів вміння самостійно вивчати матеріал з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів», аналізувати законодавчі акти та спеціальну літературу, формулювати і обґрунтовувати свої висновки щодо проблемних питань, а також застосовувати набуті теоретичні знання в практичній діяльності.

Результативність навчання прямо пропорційно залежить від оптимальної підготовки студента під час самостійного засвоєння базових знань. Самостійна робота повинна здійснюватися студентами на підставі вивчення теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих підручників і навчальних посібників з дотриманням затвердженого плану. Обов'язковим елементом такої роботи є вивчення теоретичних положень. Варіантність форм самопідготовки залежить від виду навчальної дисципліни і може мати наступний зміст.

Додаткове вивчення окремих питань, які не викладаються лектором під час проведення лекційних занять або тих, які тільки аналізуються в обмеженому обсязі. Саме тому, першу частину завдань для самостійної роботи студента складають питання, що виносяться на семінарське заняття, які вимагають більш детального самостійного засвоєння і відображення у базовому конспекті лекцій. Відносно питань, які не досліджувалися під час викладання лекційного курсу, може застосовуватися така форма самопідготовки як рефератне викладення змісту на підставі самостійного вивчення теоретичних положень з використанням монографічних досліджень, підручників та навчальних посібників з відповідного питання. Студенту запропоновані тестові завдання з теми що вивчається, які можуть мати відкритий характер (вони дають змогу перевірити ступінь засвоєння студентом основних дефініцій) та містити певну кількість відповідей, одна або декілька яких є правильними (перевіряється глибина усвідомлення основних положень). За результатами тестування студенту необхідно звернутися до викладача, який не тільки перевірить правильність відповідей, але й допоможе провести роботу над помилками.

1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ»

1.1 Тематичний план навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Кваліфікація злочинної поведінки: поняття, підстави, принципи

Тема 1. Поняття кримінально-правової кваліфікації злочинів

Значення термінів „кримінально-правова кваліфікація” та „кваліфікація злочинів”. Кваліфікація застосування кримінального закону. Стадії та етапи кримінально-правової кваліфікації. Результат кримінально-правової кваліфікації. Структура кримінально-правової кваліфікації. Функції кримінально-правової кваліфікації. Визначення поняття кримінально-правової кваліфікації. Процесуальні аспекти кримінально-правової кваліфікації. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації. Дефініція кримінально-правової кваліфікації та її видів.

Тема 2. Підстави кримінально-правової кваліфікації

Поняття підстав кримінально-правової кваліфікації. Відмінність між підставами кримінально-правової кваліфікації та її передумовами. Види підстав кримінально-правової кваліфікації. Фактична і юридична (нормативна) підстави кримінально-правової кваліфікації. Основні і додаткові підстави кримінально-правової кваліфікації.

Фактична підстава кримінально-правової кваліфікації. Значення встановлення фактичних обставин справи для кваліфікації діяння. Фактичні обставини справи, які враховуються при кваліфікації. Доведення наявності фактичних обставин справи, які враховуються при кваліфікації. Предмет доказування в кримінальній справі і коло фактичних обставин справи, які необхідно встановити для правильної кваліфікації злочинів.

Нормативна підстава кримінально-правової кваліфікації. Значення кримінального закону для кримінально-правової кваліфікації. Кримінально-правові норми і статті кримінального закону, які використовуються при

кваліфікації. Види кримінально-правових норм, які використовуються при кримінально-правовій кваліфікації.

Тема 3. Кваліфікація злочину з урахуванням стадії його вчинення

Поняття та кваліфікація закінченого злочину. Поняття та види попередньої злочинної діяльності. Кваліфікація деяких видів готування до злочину. Кваліфікація деяких видів замаху на злочин. Кваліфікація готування до злочину та замаху на злочин при альтернативному й неконкретизованому умислі. Поняття добровільної відмови від вчинення злочину та її ознаки. Кваліфікація позитивної пост кримінальної поведінки (дійове каяття). Розмежування її та добровільної відмови від вчинення злочину.

Тема 4. Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті

Загальні положення кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті. Кваліфікація дій виконавця. Кваліфікація дій організатора, підбурювача та посібника. Кваліфікація співучасті з урахуванням її форми. Кваліфікація неведлої співучасті та співучасті у незакінченому злочині. Кваліфікація дій співучасників при ексцесі виконавця. Кваліфікація дій при посередньому виконанні. Кваліфікація злочинів, вчинених при співучасті із спеціальним суб'єктом. Кваліфікація вчиненого при провокації злочину. Кваліфікація причетності до злочину, її відмінність від співучасті.

Тема 5. Кваліфікація множинності злочинів

Загальні положення кваліфікації множинності злочинів. Кваліфікація триваючих, продовжуваних і складених злочинів, їх відмінність від множинності злочинів. Загальні правила кваліфікації при множинності злочинів. Кваліфікація при повторності злочинів. Кваліфікація при сукупності злочинів. Кваліфікація рецидиву злочинної діяльності.

Тема 6. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм

Поняття й види конкуренції кримінально-правових норм. Відмінність конкуренції від колізії. Види колізій в кримінальному праві та їх подолання.

Види конкуренції в кримінальному праві та способи її вирішення: кваліфікація при конкуренції загальної та спеціальної норм; кваліфікація при конкуренції частини та цілого; кваліфікація при конкуренції ознак складу злочину з пом'якшуючими або кваліфікуючими обставинами.

Тема 7. Кваліфікація злочинів при помилках злочинця

Кваліфікація при юридичній помилці. Кваліфікація при помилці в об'єкті та предметі. Кваліфікація при помилці в потерпілому. Кваліфікація замаху з непридатними засобами. Кваліфікація при помилці в розвитку причинового зв'язку. Кваліфікація при помилці в суспільно-небезпечних наслідках. Кваліфікація посягання при відхиленні дії.

Тема 8. Кваліфікація злочинів, вчинених при наявності обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу злочину

Поняття диференціації та індивідуалізації кримінально-правової кваліфікації. Кваліфікація вчиненого при наявності кількох кваліфікуючих чи пом'якшуючих ознак. Кваліфікація при конкуренції обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу злочину.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Кримінально-правова кваліфікація окремих складів злочинів

Тема 9. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та суміжних правопорушень

Національна безпека як одна з найбільших соціальних цінностей за Конституцією України. Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки, місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки.

Види кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки. Кримінальні правопорушення проти зовнішньої безпеки; кримінальні правопорушення проти внутрішньої безпеки.

Кримінальні правопорушення проти зовнішньої безпеки України: державна зрада, шпигунство. Державна зрада та її форми: перехід на бік ворога в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту; шпигунство; надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України. Звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду.

Шпигунство та його форми: передача іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю; збирання таких відомостей з метою їх передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам. Відмінність шпигунства від державної зради у формі шпигунства. Звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство.

Кримінальні правопорушення проти внутрішньої безпеки України: дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади; посягання на територіальну цілісність та недоторканність України; посягання на життя державного чи громадського діяча; диверсія.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від покарання. Звільнення від відбування покарання.

Поняття та ознаки кримінальних правопорушень і сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за ці кримінальні правопорушення. Види означених кримінальних правопорушень: кримінальні правопорушення проти порядку дотримання державної таємниці та збереження конфіденційності інформації; кримінальні правопорушення проти порядку перетинання державного кордону; кримінальні правопорушення проти порядку комплектування Збройних Сил України.

Кримінальні правопорушення проти порядку дотримання державної таємниці та збереження конфіденційної інформації: розголошення державної таємниці; втрата документів, що містять державну таємницю; передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка знаходиться у володінні держави.

Кримінальні правопорушення проти порядку перетинання державного кордону України: незаконне переправлення осіб через державний кордон України; порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю; порушення правил міжнародних польотів.

Кримінальні правопорушення проти порядку комплектування Збройних Сил України: ухилення від призову на строкову військову службу; ухилення від призову за мобілізацією; ухилення від військового обліку або спеціальних зборів.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації і форма її реалізації: реалізація: кримінальне покарання; звільнення від покарання, звільнення від відбування покарання.

Тема 10. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи

Система розділу «Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи». Проблема співвідношення понять «особа» та «людина». Об'єкт кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я.

Кримінальні правопорушення проти життя. Законодавче визначення вбивства. Поняття протиправності як ознаки вбивства. Співвідношення вбивства із правомірним позбавленням життя з обставин, що виключають протиправність діяння. Визначення початку й закінчення життя людини у кримінальному праві та значення вирішення цього питання для кваліфікації кримінального правопорушення. Людина – потерпіла особа чи предмет кримінального правопорушення?

Умисне та необережне вбивство. Значення розмежування непрямого умислу та злочинної недбалості для правильної кваліфікації вбивства за формою вини. Види умисного вбивства: за обтяжуючих обставин; за пом'якшуючих обставин; без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин.

Умисне вбивство за обтяжуючих обставин. Види обтяжуючих обставин, їх систематизація та характеристика. Проблема усвідомлення суб'єктом кримінального правопорушення певних ознак щодо потерпілого (вік, вагітність). Співвідношення вбивства на замовлення із вбивством з корисливих мотивів. Проблема видів співучасті при вчиненні вбивства за попередньою змовою групою осіб. Вирішення цих питань у постанові Пленуму Верховного Суду України. Правила кваліфікації вбивства за наявності кількох обтяжуючих обставин.

Відмежування умисного вбивства від необережного та від тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого. Особливості кваліфікації умисного вбивства, поєднаного з посяганням на відносини власності (ст.ст. 115, 185–187, 189 КК України). Співвідношення умисного вбивства особи у зв'язку з виконанням нею службового чи громадського обов'язку із іншими вбивствами, вчиненими у зв'язку з виконанням потерпілим певних функцій (ст.ст. 112, 348, 379, 400, 443 КК України). Особливості моменту закінчення перелічених кримінальних правопорушень.

Умисні вбивства за пом'якшуючих обставин. Проблеми, що виникають на практиці застосування статей КК України «Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання», «Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини», «Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця». Поняття «перевищення меж необхідної оборони». Проблема спричинення смерті в процесі затримання. Кваліфікація при конкуренції норм, що передбачають вбивства за обтяжуючих і пом'якшуючих обставин.

Умисне вбивство без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин. Проблеми застосування ч. 1 ст. 115 КК України. Кримінально-правова оцінка евтаназії.

Проблеми кваліфікації доведення до самогубства. Тлумачення об'єктивних ознак цього кримінального правопорушення. Визначення залежності потерпілого від винного. Спірні питання суб'єктивної сторони цього кримінального правопорушення.

Особливості конструкції складу кримінального правопорушення, що передбачає погрозу вбивством. Відмежування від готування та замаху на вбивство. Поняття реальності погрози. Питання про можливість замаху на погрозу вбивством.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти здоров'я. Тілесні ушкодження та їх види за ступенем тяжкості: тяжкі, середньої тяжкості, легкі. Розподіл на види легких тілесних ушкоджень. Критерії визначення ступеня тяжкості тілесного ушкодження (медичний, економічний, естетичний). Значення розподілу тілесних ушкоджень на види для кваліфікації насильницьких кримінальних правопорушень проти власності. Відмінність умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства, вчиненого через необережність. Умисне тяжке тілесне ушкодження за пом'якшуючих обставин. Проблема кваліфікації умисного середньої тяжкості тілесного ушкодження, що заподіяно в стані сильного душевного хвилювання. Кримінальна відповідальність за необережні тілесні ушкодження. Кваліфікуючі ознаки тілесних ушкоджень. Співвідношення катування із тілесними ушкодженнями. Проблеми застосування статті «Побої та мордування». Відмінність побоїв від тілесних ушкоджень.

Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної хвороби. Особливості конструкції складу цього кримінального правопорушення. Поняття поставлення іншої особи в небезпеку зараження. Специфіка суб'єктивної сторони. Зараження венеричною хворобою. Момент закінчення цього кримінального правопорушення. Незаконне проведення абортів. Відмежування від тяжкого тілесного ушкодження (переривання вагітності).

Кримінальні правопорушення у сфері медичного обслуговування. Їх загальна характеристика та види. Проблеми застосування відповідних статей. Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; незаконна лікувальна діяльність; ненадання допомоги хворому медичним працівником; неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником; порушення прав пацієнта; незаконне проведення дослідів над людиною; порушення

встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини; насильницьке донорство; незаконне розголошення лікарської таємниці.

Кримінальні правопорушення, які становлять небезпеку для життя чи здоров'я особи.

Залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Спільні ознаки та розмежування цих кримінальних правопорушень. Особливості конструкцій складів кожного. Проблеми встановлення причинного зв'язку. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Особливості суб'єктивної сторони. Проблема кваліфікуючих ознак цього кримінального правопорушення.

Проблеми удосконалення законодавства про кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.

Тема 11. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи

Конституційні гарантії захисту волі, честі та гідності особи. Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи, їх місце у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за вчинення цих кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти особистої волі: незаконне позбавлення волі або викрадення людини; захоплення заручників; підміна дитини; незаконне поміщення в психіатричний заклад.

Кримінальні правопорушення проти честі та гідності особи: торгівля людьми та інша незаконна угода щодо передачі людини; експлуатація дітей; використання малолітньої дитини для зайняття жебрацтвом.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від кримінального покарання; звільнення від відбування покарання.

Тема 12. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності

Статева свобода та недоторканність як значні соціальні цінності, що охороняються кримінальним законом. Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності. Місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності та соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за їх вчинення.

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи: зґвалтування; насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом; примушування до вступу у статевий зв'язок.

Кримінальні правопорушення проти статевої недоторканності: статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, розбещення неповнолітніх.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності, її форми: кримінальне покарання; звільнення від покарання; звільнення від відбування покарання.

Тема 13. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності

Поняття «кримінальні правопорушення проти власності» та система розділу. Корисливі та некорисливі кримінальні правопорушення проти власності. Класифікація корисливих кримінальних правопорушень проти власності.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності та їх місце в структурі злочинності. Соціальна обумовленість становлення кримінальної відповідальності за корисливі кримінальні правопорушення проти власності. Види корисливих кримінальних правопорушень проти власності: викрадення чужого майна; корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак викрадення.

Викрадення чужого майна, його визначення, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Об'єкт та предмет викрадення. Об'єктивна сторона викрадення. Складна конструкція суспільно небезпечного діяння при викраденні: незаконне вилучення чужого майна та безоплатне остаточне його обертання на користь інших осіб. Спосіб незаконного вилучення чужого майна як критерій розподілу викрадення на форми. Майнова шкода як суспільно небезпечний наслідок викрадення та критерій його розподілу на види. Суб'єктивна сторона викрадення. Корисливі спонукання як обов'язкова ознака викрадення. Суб'єкт викрадення.

Форми викрадення та їх кримінально-правова характеристика.

Крадіжка, її поняття та ознаки. Таємність вилучення чужого майна як основна ознака крадіжки. Кваліфікуючі ознаки крадіжки.

Грабіж, його поняття та ознаки. Відкритість вилучення чужого майна як основна ознака грабежу. Кваліфікуючі ознаки грабежу. Відмінність грабежу від крадіжки.

Розбій, його поняття та ознаки. Намір насильницького негайного заволодіння чужим майном як основна ознака розбою. Особливості законодавчої конструкції складу розбою. Кваліфікуючі ознаки розбою. Відмінність розбою від насильницького грабежу за характером насильства та моментом закінчення кримінального правопорушення.

Вимагання, його поняття та ознаки. Намір насильницького заволодіння чужим майном у майбутньому як основна ознака вимагання. Особливості предмета вимагання та законодавчої конструкції основного складу цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки вимагання. Відмінність вимагання від насильницького грабежу та розбою.

Шахрайство, його поняття та ознаки. Вилучення чужого майна шляхом обману чи зловживання довірою як основна ознака шахрайства. Особливості предмета шахрайства. Кваліфікуючі ознаки шахрайства. Відмінність шахрайства від крадіжки, від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживанням довірою та від незлочинного невиконання цивільно-правових угод.

Привласнення, розтрата чужого майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, поняття та ознаки цих форм викрадення. Особливості суб'єкта цих кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки цих кримінальних правопорушень. Відмінність привласнення, розтрата та заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем від суміжних кримінальних правопорушень.

Викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Соціальна обумовленість виокремлення цього кримінального правопорушення з-поміж інших форм викрадення. Особливості предмета та способу вчинення цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність цього кримінального правопорушення від суміжних.

Кримінальна відповідальність за викрадення чужого майна та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від кримінального покарання, звільнення від відбування покарання.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак викрадення: заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою; привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї; придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом. Особливості об'єкта та предмета цих кримінальних правопорушень, Відсутність незаконного вилучення чужого майна як головна розмежувальна ознака цих кримінальних правопорушень від викрадення. Місце означених кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак викрадення.

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою, поняття та ознаки. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення. Відмінність означеного кримінального правопорушення від шахрайства.

Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво, характеристика складу кримінального правопорушення.

Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї, його поняття та ознаки.

Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом, його поняття та ознаки.

Кримінальна відповідальність за корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак розкрадання та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від покарання та від його відбування.

Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності та їх місце в структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності та їх вчинення. Види некорисливих кримінальних правопорушень проти власності: умисне та необережне знищення або пошкодження майна; умисне пошкодження об'єктів електроенергетики; погроза знищення чужого майна; порушення обов'язків щодо охорони чужого майна. Поняття та ознаки цих кримінальних правопорушень, їх відмінність від суміжних суспільно небезпечних діянь.

Кримінальна відповідальність за означені кримінальні правопорушення та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від покарання, звільнення від відбування покарання.

Тема 14. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти довкілля

Положення Конституції України щодо охорони природних багатств країни та обов'язки громадян щодо їх збереження. Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля. Місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість криміналізації діянь, віднесених до числа кримінальних правопорушень проти довкілля. Види кримінальних правопорушень проти довкілля: кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки, кримінальні правопорушення проти порядку використання землі, надр і атмосферного повітря; кримінальні правопорушення проти порядку використання водних ресурсів; кримінальні правопорушення проти порядку використання лісу, рослинного та тваринного світу.

Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки: порушення правил екологічної безпеки; невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення; приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворювання населення; проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля.

Кримінальні правопорушення проти порядку використання землі, надр і атмосферного повітря: забруднення або псування земель; незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель; Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах; порушення правил охорони або використання надр; забруднення атмосферного повітря; безгосподарське використання земель.

Кримінальні правопорушення проти порядку використання водних ресурсів: порушення правил охорони вод; забруднення моря; порушення законодавства про континентальний шельф України.

Кримінальні правопорушення проти порядку використання лісу, рослинного і тваринного світу: знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу; незаконна порубка лісу; порушення законодавства про захист рослин; незаконне полювання; незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом; проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів; порушення ветеринарних правил; умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти довкілля та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від покарання, звільнення від відбування покарання.

Тема 15. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки

Громадська безпека як об'єкт кримінально-правової охорони. Поняття кримінальних правопорушень проти громадської безпеки та їх ознаки. Місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти громадської безпеки. Види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки: кримінальні правопорушення, пов'язані з утворенням злочинних об'єднань; кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним поводженням із загальнонебезпечними предметами; злочинне порушення правил, що забезпечують громадську безпеку.

Кримінальні правопорушення, пов'язані з утворенням злочинних об'єднань та тероризмом: створення злочинної організації; сприяння учасниками злочинних організацій та укриття злочинної діяльності; бандитизм; терористичний акт; втягнення у вчинення терористичного акта; публічні заклики до вчинення терористичного акта; створення терористичної групи чи терористичної організації; сприяння вчиненню терористичного акту; фінансування тероризму; завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності; створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.

Кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним поводженням із загальнонебезпечними предметами: напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення; викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем; незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами; незаконне виготовлення,

переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв; незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію; недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів; порушення правил поведінки з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами; погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали; умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства.

Злочинне порушення правил, що забезпечують громадську безпеку: порушення правил поведінки з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами; порушення вимог режиму радіаційної безпеки; незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини; незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин; порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадської безпеки та форми її реалізації: кримінальне покарання; звільнення від покарання; звільнення від відбування покарання.

Тема 16. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва

Безпека виробництва як об'єкт кримінально-правової охорони. Поняття та ознаки кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Місце кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

Види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва: кримінальні правопорушення проти безпеки праці; кримінальні правопорушення проти безпеки окремих видів виробництва.

Кримінальні правопорушення проти безпеки праці: порушення вимог законодавства про охорону праці; порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Кримінальні правопорушення проти безпеки окремих видів виробництва: порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах; порушення правил ядерної або радіаційної безпеки; порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва та форми її реалізації: кримінальне покарання, звільнення від покарання, звільнення від відбування покарання.

Тема 17. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Безпека руху та експлуатації транспорту – транспортна безпека – як об’єкт кримінально-правової охорони.

Транспортні засоби, шляхи сполучення, споруди на них, транспортні комунікації; вокзали, засоби зв’язку, сигналізації, автоматизації, що забезпечують безпеку руху транспортних засобів як предмет кримінальних правопорушень проти транспортної безпеки.

Поняття та ознаки кримінальних правопорушень проти транспортної безпеки. Місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість криміналізації суспільно небезпечних діянь, що порушують транспортну безпеку. Види кримінальних правопорушень проти транспортної безпеки: кримінальні правопорушення проти безпеки руху чи експлуатації залізничного, водного, повітряного транспорту; кримінальні правопорушення проти безпеки руху чи експлуатації автомобільного транспорту та міського електротранспорту; інші кримінальні правопорушення проти транспортної безпеки.

Кримінальні правопорушення проти безпеки руху чи експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту: порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту; здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп’яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин; пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів; викрадення або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна; блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства; примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов’язків; порушення правил повітряних польотів; порушення правил використання повітряного простору; самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда; ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха; неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден.

Кримінальні правопорушення проти безпеки руху чи експлуатації автомобільного транспорту та міського електротранспорту: порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами; випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації;

порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху; незаконне заволодіння транспортним засобом; знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу.

Інші кримінальні правопорушення проти транспортної безпеки: порушення чинних на транспорті правил; пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти транспортної безпеки та форми її реалізації: кримінальне покарання; звільнення від покарання; звільнення від відбування покарання.

Тема 18. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності

Громадський порядок та суспільна моральність як об'єкти кримінально-правової охорони. Поняття та ознаки кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Види цих кримінальних правопорушень: кримінальні правопорушення проти громадського порядку; кримінальні правопорушення проти суспільної моралі.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку: групове порушення громадського порядку; масові заворушення; заклики та вчинення дій, що загрожують громадському порядку; хуліганство.

Кримінальні правопорушення проти суспільної моралі: наруга над могилою, іншим місцем поховання або тілом померлого; незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини; знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду; жорстоке поводження з тваринами; ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів; створення або утримання місць розпусти і звідництво; сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією; втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності і форми її реалізації: кримінальне покарання; звільнення від покарання; звільнення від відбування покарання.

Тема 19. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади та самоврядування

Поняття та ознаки кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Місце цих кримінальних правопорушень у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за ці кримінальні правопорушення. Види означених кримінальних правопорушень: кримінальні правопорушення проти порядку використання державних символів: кримінальні правопорушення проти нормальної діяльності громадських організацій та об'єднань; кримінальні правопорушення проти нормальної діяльності представників влади та членів громадських формувань; кримінальні правопорушення проти порядку використання документів та засобів отримання інформації; інші кримінальні правопорушення проти авторитету держави і діяльності громадських об'єднань.

Кримінальні правопорушення проти порядку використання державних символів: наруга над державним символом; незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні.

Кримінальні правопорушення проти нормальної діяльності громадських організацій та об'єднань: незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій; захоплення державних або громадських будівель чи споруд, умисне пошкодження ліній зв'язку.

Кримінальні правопорушення проти нормальної діяльності представників влади та членів громадських формувань: опір представнику влади, працівнику правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі фонду гарантування вкладів фізичних осіб; втручання у діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби; втручання у діяльність державного діяча; погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу; погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча; умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу; посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця; захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника; погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок; перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради; умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок;.

Кримінальні правопорушення проти порядку використання документів та засобів отримання інформації: викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження; підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів; незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації; умисне пошкодження ліній зв'язку.

Інші кримінальні правопорушення проти авторитету держави і діяльності громадських об'єднань: самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи; підкуп працівника державного підприємства, установи чи організації; примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань; самоправство.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та форми її реалізації: кримінальне покарання; звільнення від покарання; звільнення від відбування покарання.

Тема 20. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя

Поняття та ознаки кримінальних правопорушень проти правосуддя. Кримінальні правопорушення проти правосуддя у структурі злочинності. Соціальна обумовленість встановлення кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти правосуддя. Види кримінальних правопорушень проти правосуддя: кримінальні правопорушення проти конституційних принципів діяльності органів правосуддя; кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я, особистої безпеки та власності суддів та інших учасників судочинства; кримінальні правопорушення проти встановленого порядку отримання достовірних доказів та висновків у справі; кримінальні правопорушення проти порядку виконання вироку чи рішення суду.

Кримінальні правопорушення проти конституційних принципів діяння органів правосуддя: завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою; притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності; порушення права на захист; постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови; втручання в діяльність судових органів; незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду; втручання в діяльність захисника чи представника особи.

Кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я, особистої безпеки та власності суддів та інших учасників судочинства: посягання на життя суддів, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю,

пов'язаною із здійсненням правосуддя; посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги; погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного; погроза або насильство щодо представника особи; умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного; посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку отримання достовірних доказів та висновків у справі: примушування давати показання: завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину; завідомо неправдиве показання; відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків; перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку; невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист; розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист; розголошення даних оперативно-розшукової діяльності досудового розслідування; приховування кримінальних правопорушень; порушення правил адміністративного нагляду; невиконання слідчим вказівок прокурора.

Кримінальні правопорушення проти порядку виконання вироку чи рішення суду: невиконання судового рішення; незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт або яке описано чи підлягає конфіскації; умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості; ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі; ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі; злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань; дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань; втеча з місця позбавлення волі або з-під варти; втеча із спеціалізованого лікувального закладу.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти правосуддя та форми її реалізації: кримінальне покарання; звільнення від покарання; звільнення від його відбування.

1.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної/заочної форми навчання				
		Всього	У тому числі			
			Лек.	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Кваліфікація злочинної поведінки: поняття, підстави, принципи						
1	Поняття кримінально-правової кваліфікації злочинів	9/8	2/2	2/0	-	5/6
2	Підстави кримінально-правової кваліфікації	9/10	2/0	2/0	-	5/10
3	Кваліфікація злочину з урахуванням стадії його вчинення	9/10	2/0	2/0	-	5/10
4	Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті	9/10	2/2	2/2	-	5/6
5	Кваліфікація множинності злочинів	9/10	2/2	2/2	-	5/6
6	Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм	9/10	2/2	2/2	-	5/6
7	Кваліфікація злочинів при помилках злочинця	10/10	-	-	-	10/10
8	Кваліфікація злочинів, вчинених при наявності обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу	10/10	-	-	-	10/10

злочину					
Разом за змістовим модулем 1	74/78	12/8	12/6	-	50/64
Змістовий модуль 2. Кримінально-правова кваліфікація окремих складів злочинів					
9 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та суміжних правопорушень	7/8	2/0	2/0	-	3/8
10 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи	7/10	2/0	2/2	-	3/8
11 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи	7/8	2/0	2/0	-	3/8
12 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності	10/8	-	2/0	-	8/8
13 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності	7/8	2/0	2/0	-	3/8
14 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти довкілля	8/8	-		-	8/8
15 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки	12/8	2/0	2/0	-	8/8
16 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва	8/8	-	-	-	8/8
17 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту	12/8	2/0	2/0	-	8/8
18 Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та	8/8	-	-	-	8/8

	моральності					
19	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади та самоврядування	10/10	-	-	-	10/10
20	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя	10/10	-	-	-	10/10
Разом за змістовим модулем 2		106/102	12/0	14/2	-	80/100
Усього годин за дисципліну		180/180	24/8	26/8	-	130/164

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття кримінально-правової кваліфікації злочинів	5/6
2	Підстави кримінально-правової кваліфікації	5/10
3	Кваліфікація злочину з урахуванням стадії його вчинення	5/10
4	Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті	5/6
5	Кваліфікація множинності злочинів	5/6
6	Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм	5/6
7	Кваліфікація злочинів при помилках злочинця	10/10
8	Кваліфікація злочинів, вчинених при наявності обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу злочину	10/10
9	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та суміжних правопорушень	3/8
10	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи	3/8
11	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи	3/8

12	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності	8/8
13	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності	3/8
14	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти довкілля	8/8
15	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки	8/8
16	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва	8/8
17	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту	8/8
18	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності	8/8
19	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади та самоврядування	10/10
20	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя	10/10
Разом		130/164

1.3 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів»

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне тестування після вивчення кожної теми;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- оцінка за самостійну роботу;
- залік/екзамен.

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій, практичних занять та консультацій.

Бали, які набрані студентом під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.

В кінці семестру, студент може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40%

підсумкової оцінки – на екзамені. Складання заліку (екзамену) є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати залік. Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру шляхом постановки підсумкової оцінки до залікової відомості.

Залікові білети знаходяться в пакеті документів на дисципліну.

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

2.1 Тема 1. Поняття кримінально-правової кваліфікації

План

1. Зміст та обсяг поняття кримінально-правової кваліфікації.
2. Процес кримінально-правової кваліфікації та її результат.
3. Структура кримінально-правової кваліфікації.
4. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації.

Теми рефератів:

1. Місце кваліфікації у процесі застосування правових норм.
2. Структура кримінально-правової норми і кваліфікація злочинів.
3. Структура кваліфікації злочинів
4. Значення елементів та ознак складу злочину для кваліфікації злочинів.
5. Загальні вимоги до формулювання обвинувачення та формули кваліфікації.
6. Етапи і стадії кваліфікації злочинів.
7. Принципи кваліфікації злочинів.
8. Значення правової кваліфікації злочинів.

Тестові завдання:

1. В якому значенні поняття «кваліфікація» вживається в кримінальному праві?

- а) кваліфікація – це розподіл злочинів на групи в залежності від ступеня їх тяжкості;
- б) кваліфікація – визначення системи кримінально-правової норми в системі Особливої частини кримінального законодавства;
- в) кваліфікація – встановлення у вчиненому діянні ознак конкретного складу злочину та процесуальне закріплення досягнутих результатів;
- г) кваліфікація – уявлення особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння про його правову природу;
- д) все вищезазначене.

2. Які є підстави кваліфікації?

- а) фактична і логічна;
- б) логічна і юридична;
- в) юридична і фактична;

- г) тільки юридична;
- д) тільки фактична.

3. Що є об'єктом кваліфікації?

- а) кримінально-правова норма;
- б) вчинене суспільно-небезпечне діяння;
- в) правовідносини, що охороняються законом про кримінальну відповідальність;

- г) диспозиція кримінально-правової норми;
- д) особа, яка вчинила суспільно-небезпечне діяння.

4. Хто є суб'єктом неофіційної кваліфікації злочинів?

- а) прокурор, який перевіряє обґрунтованість обвинувачення;
- б) особа, яка провадить дізнання;
- в) адвокат, який захищає підсудного під час досудового слідства;
- г) слідчий, який виконує окреме доручення;
- д) суддя, який приймає рішення про прийняття справи у своє провадження.

5. Що відноситься до юридичної підстави кваліфікації злочинів?

- а) наявність у фактично вчиненому діянні всіх ознак складу злочину передбачених Особливою частиною КК України;
- б) наявність закону про кримінальну відповідальність;
- в) наявність судових рішень з конкретних кримінальних справ прийнятих судами різних інстанцій;
- г) наявність постанови Пленуму Верховного Суду України;
- д) наявність рішення Конституційного Суду України.

6. Що таке формула кваліфікації?

- а) вказівка на відповідний пункт, частину статті Особливої частини КК України (при необхідності і Загальної частини КК України), яка передбачає відповідальність за вчинене діяння;
- б) формулювання фактичного складу діяння, тобто опис поведінки особи та інших юридичних фактів, які мають кримінально-правове значення;
- в) словесне посилення на ті кримінально-правові норми, які підлягають застосуванню у зв'язку з вчиненням суб'єктом злочину суспільно небезпечного діяння;
- г) вказівка у вироку на всі обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання;
- д) застосування при призначенні покарання при вчиненні кількох злочинів, правил, повного чи часткового складання, або поглинання більш м'якого покарання більш тяжким.

7. Що слід зазначати у формулі кваліфікації злочинів?

- а) статтю (її частину, пункт) Особливої частини КК України, якою (яким) передбачена відповідальність за вчинений злочин (и);

б) якщо має місце готування або замах на злочин, або ж особа виступала у якості організатора, підбурювача, пособника злочину, слід зробити посилання на статті 14, 15 чи 27 КК України;

в) якщо мають місце обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання, слід зробити посилання на відповідну частину статей 77 або 67 КК України;

г) положення зазначені у пунктах «а» і «б»;

д) положення зазначені у пунктах «а», «б» і «в».

8. Принципи кваліфікації злочинів:

а) система науково обґрунтованих, стабільних, таких, що застосовуються свідомо найбільш загальних правил, на підставі яких здійснюється вибір кримінально-правової норми, яка передбачає вчинене діяння, доводиться необхідність застосування саме цієї норми та процесуально закріплюється висновок, що діяння охоплюється саме обраною нормою;

б) загальні начала, вихідні положення, якими слід керуватися при встановленні відповідності між фактичними ознаками вчиненого і ознаками, закріпленими у кримінально-правовій нормі, при пошуку статей кримінального закону, якими передбачена відповідальність за злочин;

в) система юридичних норм, які встановлюють систему і види покарань, що можуть бути призначені особі, яка вчинила злочин;

г) система норм спеціального характеру боротьби зі злочинні, прикінцевих та перехідних положень та переліку майна, яке не підлягає конфіскації;

д) правове забезпечення правоохоронюваних інтересів від злочинних посягань, а також запобігання злочинам.

9. Що означає принцип офіційності кваліфікації?

а) при кваліфікації слід виходити зі встановлених у процесуальному порядку обставин справи, а не з власних припущень та уподобань;

б) проведення кваліфікації від імені держави на підставі встановлених нею норм матеріального та процесуального права;

в) кваліфікації підлягають всі суспільно небезпечні дії вчинені винною особою;

г) кваліфікація здійснюється колегіально, а не одноособово службовою особою;

д) кваліфікація стосується кожного злочину окремо.

10. Вирішення якого питання не обумовлене кваліфікацією злочину?

а) забезпечення прав та законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного;

б) визнання особи неосудною;

в) визначення форми досудового розслідування та підсудності;

г) звільнення від кримінальної відповідальності та покарання;

д) визначення виду примусових заходів медичного характеру.

Література до теми:

1. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. - Київ: Атіка, 2002. – С. 5-15.
2. Кудрявцев В. Общая теория квалификации преступлений. – Москва: Юристь – 2001. – С. 4-12.
3. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підруч. / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко; за заг. ред. В. І. Шакуна. – К. : Алерта, 2013. – 319 с.
4. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів : лекція / М. І. Панов. – Х. : Право, 2016. – 104 с.
5. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 6-32.
6. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / Г. Є. Болдарь, М. К. Гнетнев, Г. М. Зеленов та ін.; за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – К. : Істина, 2011. – 430 с.
7. Гаухман Л. Квалификация преступлений. – Москва: Юринформ – 2001. – 212 с.
8. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 300 с.
9. Малыхин В.П. Квалификация преступлений. Теоретические вопросы. – Куйбышев – 1987. – 48 с.
10. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – Київ: Атіка – 1999. – 463 с.
11. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
12. Сучасне кримінальне право України: Курс лекцій / А.В.Савченко, В.В.Кузнецов, О.Ф.Штанько – К.: Вид. Паливода А.В., 2005. – С.283-295.
13. Тарарухин С.А. Квалификация преступлений в судебной и следственной практике.– Киев: Юринком – 1995. – 208 с.

2.2 Тема 2. Підстави кримінально-правової кваліфікації

План

1. Поняття і види підстав кримінально-правової кваліфікації.
2. Фактична підстава кримінально-правової кваліфікації.
3. Юридична підстава кримінально-правової кваліфікації.
4. Склад злочину і його значення для кримінально - правової кваліфікації.

Теми рефератів:

1. Кваліфікація злочинів як процес пізнання та як одноразова кримінально-правова оцінка вчиненого.
2. Взаємозумовленість фактичної та юридичної підстав кваліфікації.
3. Склад злочину та його значення для кваліфікації злочинів.
4. Структура, види та значення кваліфікації злочинів.

Тестові завдання:

1. Вирішення якого питання не обумовлене кваліфікацією злочину?

- а) забезпечення прав та законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного;
- б) визнання особи неосудною;
- в) визначення форми досудового розслідування та підсудності;
- г) звільнення від кримінальної відповідальності та покарання;
- д) визначення виду примусових заходів медичного характеру.

2. Під час судового слідства було з'ясовано, що обвинувачений Ф. вчинив не 6 крадіжок, а 8. Суд повернув справу у відношенні Ф. на додаткове розслідування. Адвокат оскаржив рішення, мотивуючи тим, що включення в обвинувачення 2-х крадіжок на остаточну кваліфікацію вчиненого не впливає. В будь-якому випадку Ф. буде притягнутий до кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 185 КК України (таємне викрадення чужого майна, вчинене повторно). Чи правий адвокат?

- а) так, бо кількість крадіжок на вид й розмір покарання не впливає;
- б) так, бо на кваліфікацію вчиненого кількість крадіжок не впливає;
- в) ні, бо порушено принцип повноти кваліфікації;
- г) так, бо кількість крадіжок не має кримінально-правового значення;
- д) ні, бо слід вирішити питання стосовно відшкодування завданої шкоди.

3. Під час сварки М. наніс дружині удар кухонним ножом по нозі, що спричинило пошкодження головної артерії стегна. Від гострої кровотечі дружина померла. Кваліфікуйте дії М.

- а) дії М. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 115 КК України, як умисне вбивство без обтяжуючих та без пом'якшуючих обставин;
- б) дії М. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 121 КК України та ч. 1 ст. 119 КК України, як умисне тяжке тілесне ушкодження та вбивство з необережності;
- в) дії М. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 121 КК України, як умисне тяжке тілесне ушкодження, що потягло за собою смерть потерпілого;

г) дії М. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 119 КК України, як вбивство з необережності;

д) дії М. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 115 КК України, як умисне вбивство з особливою жорстокістю.

4. К. демонстрував знайомому револьвер, у барабані якого знаходились 2 патрони, жоден з яких (що було встановлено оглядом) не знаходився напроти каналу ствола. Жартома К. направив револьвер на знайомого та натиснув на спусковий гачок. Пролунав постріл, внаслідок якого потерпілому було заподіяно середньої тяжкості тілесне ушкодження (поранення передпліччя, що потягло тривалий розлад здоров'я). Згодом було з'ясовано, що К. не знав особливостей роботи механізму револьверів і тому був певний що пострілу не може бути. Кваліфікуйте дії К.

а) дії К. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України – закінчений замах на умисне вбивство;

б) дії К. слід кваліфікувати за ст. 128 КК України – необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження;

в) дії К. не є злочином, бо він добросовісно помилився щодо механізму револьверу;

г) дії К. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 122 КК України – умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження;

д) дії К. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 119 КК України – як закінчений замах на вбивство з необережності.

5. М. запрошував В. вийти за нього заміж, а у випадку відмови погрожував вчинити самогубство. В. відмовила і дала М. мотузку, запропонувавши використати її під час самогубства. М. повісився на цій мотузці. Кваліфікуйте дії В.

а) дії В. слід кваліфікувати за ч. 5 ст. 27, ч. 1 ст. 115 КК України – пособництво в умисному вбивстві;

б) дії В. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 120 КК України – доведення до самогубства;

в) дії В. будь-якого складу злочину не утворюють;

г) дії В. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 119 КК України – вбивство з необережності;

д) дії В. слід кваліфікувати за ч. 4 ст. 27, ч. 1 ст. 115 КК України – підбурювання до умисного вбивства.

6. П. намагався заволодіти автомобілем ВАЗ-2110, який належав М., однак не зміг завести двигун. Тоді він оглянув приміщення гаражу, де стояв автомобіль і викрав майно на суму 5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Кваліфікуйте дії П.

а) дії П. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 289; ч. 3 ст. 185 КК України – закінчений замах на незаконне заволодіння транспортним засобом та таємне викрадення чужого майна, пов'язане з проникненням у інше сховище;

- б) дії П. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 289 – закінчений замах на незаконне заволодіння транспортним засобом;
- в) дії П. слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 15, ч. 1 ст. 289 – незакінчений замах на незаконне заволодіння транспортним засобом;
- г) дії П. слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна, пов'язане з проникненням у інше сховище;
- д) дії П. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 185 КК України – закінчений замах на таємне викрадення чужого майна, пов'язане з проникненням у інше сховище.

7. Працівник комбінату Л. взяв у цеху готової продукції 20 копчених рибин і заховав її в підсобному приміщенні автомаїстерні на території комбінату. Згодом він мав намір вивезти і продати її знайомим та був помічений охороною під час спроби вивезти цю рибу, вартістю 40 неоподатковуваних мінімуми доходів громадян, з території заводу. Кваліфікуйте дії Л.

- а) дії Л. слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 185 КК України – як таємне викрадення чужого майна, поєднаного з проникненням в сховище;
- б) дії Л. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 185 КК України – як закінчений замах на таємне викрадення чужого майна, поєднане з проникненням в сховище;
- в) дії Л. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 185 КК України – як таємне викрадення чужого майна;
- г) дії Л. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 185 КК України – як закінчений замах на таємне викрадення чужого майна;
- д) дії Л. слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 186 КК України – як відкрите викрадення чужого майна.

8. І. прийшов до свого знайомого К. з метою повернути борг у сумі яка у 250 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян та останнього дома не застав. Тоді він під погрозою застосування насильства, яке є небезпечним для життя та здоров'я, забрав гроші у сумі 2 неоподатковуваних мінімуми доходів громадян у рідного брата К., пояснюючи це, що таким чином він вимушений повертати борг. Кваліфікуйте дії К.

- а) дії К. слід кваліфікувати за ч. 4 ст. 187 КК України – напад з метою заволодіння чужим майном у особливо великих розмірах;
- б) дії К. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 4 ст. 187 КК України – закінчений замах на напад з метою заволодіння чужим майном у особливо великих розмірах;
- в) дії К. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 187 КК України – напад з метою заволодіння чужим майном;
- г) дії К. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 355, ч. 1 ст. 187 КК України – примушування до виконання цивільно-правових зобов'язань та напад з метою заволодіння чужим майном;

д) дії К. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 355 КК України – закінчений замах на примушування до виконання цивільно-правових зобов'язань.

9. Н. встановлював саморобний пристрій на банкоматах та довідувався код карток клієнтів. Потім він отримував гроші, які були на рахунках цих клієнтів. Так він отримав від 15 потерпілих суму, яка у 900 разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Кваліфікуйте дії Н.

а) дії Н. слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 190 КК України – шахрайство вчинене з використанням електронно-обчислювальної техніки;

б) дії Н. слід кваліфікувати за ч. 4 ст. 190 КК України – шахрайство вчинене у особливо великих розмірах з використанням електронно-обчислювальної техніки;

в) дії Н. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 192 КК України – заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою;

г) дії Н. слід кваліфікувати за ч. 5 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна вчинене у особливо великих розмірах;

д) дії Н. слід кваліфікувати за ч. 5 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна поєднане з проникненням в інше сховище і вчинене у особливо великих розмірах.

10. А. знаходячись у стані сп'яніння в нічний час проник до Київського зоопарку і з пневматичної рушниці підстрелив качку, яку забрав як трофей. Як кваліфікувати дії А.

а) дії А. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 248 КК України – незаконне полювання в забороненому місці;

б) дії А. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 249 КК України – незаконний звіриний промисел в забороненому місці;

в) дії А. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна;

г) дії А. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 296 КК України – грубе порушення громадського порядку, що супроводжується особливою зухвалістю;

д) дії А. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 299 КК України – знущання над тваринами з хуліганських мотивів.

Література до теми:

1. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / Г.М. Анісімов, О. О. Володіна, І. О. Зінченко та ін. за ред. М. І. Панова. – Х. : Право, 2016. – 356 с.
2. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. - Київ: Атіка, 2002. – С. 5-15.
3. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – С. 38-50.
4. Кудрявцев В. Общая теория квалификации преступлений. – Москва:

- Юристь – 2001. – С. 57-65.
5. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 55-64.
 6. Рябчинська О.П. Додаткові підстави кримінально-правової кваліфікації. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. - №12. – Том 2., 2014. – с. 99-103.
 7. Волков Б.М. Мотив и квалификация преступлений. – Казань – 1968. – 51 с.
 8. Коржанский Н.И. Объект и предмет уголовно правовой охраны. – Москва, 1980. – 248 с.
 9. Коржанский Н.И. Объект посягательства и квалификация преступлений. – Волгоград – 1976. – 120 с.
 10. Кругликов Л.Л., Савинов М.М. Квалифицирующие обстоятельства: понятие, виды, влияние на квалификацию преступлений: Учебное пособие. – Ярославль – 1989. – 45 с.
 11. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – Київ: Атіка – 1999. – 418 с.
 12. Рарог А. Субъективная сторона и квалификация преступлений. – Москва: Профобразование – 2001. – С. 134 с.
 13. Рарог А.И. Квалификация преступлений по субъективным признакам. – СПб, 2002. – 304 с.
 14. Стоякин М.Г. Дополнительные основания юридической квалификации. – Свердловск – 1990. –31 с.

2.3 Тема 3. Кваліфікація злочину з урахуванням стадії його вчинення

План

1. Поняття та кваліфікація закінченого злочину.
2. Кваліфікація окремих видів готування до злочину.
3. Кваліфікація окремих видів замаху на злочин.
4. Добровільна відмова від закінчення злочину.

Теми рефератів:

1. Межі визначення готування до злочину та проблеми його кваліфікації.
2. Кваліфікуюче значення розподілу замаху на злочин на два види.
3. Відмінність добровільної відмови від дієвого каяття.
4. Кваліфікація спеціальних видів незакінченої злочинної діяльності.
5. Значення встановлення моменту закінчення злочину для його кваліфікації.

Тестові завдання:

1. У диспозиціях кримінально-правових норм Особливої частини КК України сформульовані ознаки злочинів:

- а) закінчених;
- б) не закінчених;
- в) як закінчених, так і не закінчених;
- г) усічених;
- д) формальних.

2. У частині 1 ст. 13 КК України визначено поняття:

- а) готування до злочину;
- б) замаху на злочин;
- в) закінченого злочину;
- г) злочину;
- д) малозначного діяння.

3. Виявлення умислу відноситься до стадії:

- а) готування до злочину;
- б) замах на злочин;
- в) закінченого злочину;
- г) це самостійна стадія злочину;
- д) самостійної стадії злочину не утворює.

4. Усі стадії злочину можуть мати місце при вчиненні:

- а) умисного вбивства в стані сильного душевного хвилювання;
- б) злочину з раптово виниклим умислом;
- в) умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини;
- г) умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця;
- д) умисного вбивства.

5. Відповідно до ч. 2 ст. 14 КК України, не тягне за собою кримінальної відповідальності:

- а) замах на непридатний об'єкт;
- б) готування до злочину будь-якої тяжкості;
- в) готування до злочину невеликої тяжкості;
- г) замах непридатними засобами;
- д) добровільна відмова на стадії готування до злочину.

6. Закінчений злочин кваліфікується:

- а) з посиланням на статтю 14 КК України;
- б) з посиланням на статтю 15 КК України;
- в) з посиланням на статтю 2 КК України;
- г) лише за статтями Особливої частини КК України;
- д) з посиланням на конкретне положення відповідної постанови Пленуму Верховного Суду України.

7. Умисні злочини, що вчинюються з непрямым умислом:

- а) проходять лише стадію готування;
- б) проходять лише стадію незакінченого замаху;
- в) проходять лише стадію закінченого замаху;
- г) можуть проходити всі стадії;
- д) не мають стадій.

8. Б., на ґрунті неприязних стосунків, під час сварки, бажаючи настання смерті С., завдав йому удар ножем в ліву частину грудної клітки, заподіявши при цьому тяжкі тілесні ушкодження. Як слід кваліфікувати дії Б.?:

- а) за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України;
- б) за ч. 1 ст. 121 КК України;
- в) за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 119 КК України;
- г) за ч. 1 ст. 115 КК України;
- д) за ст. 116 КК України.

9. А. придбав придатний для стрільби пістолет з набоями і вечором того ж дня, погрожуючи пістолетом, намагався заволодіти майном К., але останній обеззброїв нападника і доставив до міліції. Як слід кваліфікувати дії А.?:

- а) за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 187 КК України;
- б) за ч. 1 ст. 187 КК України;
- в) за ч. 1 ст. 263 КК України;
- г) за ч. 1 ст. 263, ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 187 КК України;
- д) за ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 187 КК України.

10. В. за допомогою відмички намагався проникнути в квартиру Л., але не зміг відкрити замок. Тоді він пішов з місця злочину, взяв монтировку, повернувся на місце злочину, зламав двері і вчинив крадіжку майна Л. Як слід кваліфікувати дії В.?:

- а) ч. 1 ст. 14, ч. 3 ст. 185; ч. 3 ст. 185 КК України;
- б) ч. 3 ст. 15, ч. 3 ст. 185; ч. 3 ст. 185 КК України;
- в) ч. 3 ст. 185 КК України;
- г) ч. 1 ст. 14, ч. 2, 3 ст. 185; ч. 3 ст. 185 КК України;
- д) ч. 1 ст. 15, ч. 3 ст. 185; ч. 3 ст. 185 КК України.

Література до теми:

1. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – С. 81-90.
2. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 135-150.
3. Шевчук А.В. Незакінчений злочин: поняття, види та особливості кваліфікації. // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 236: Правознавство. – Чернівці: Рута, 2004. – С.117-

- 120.
4. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підруч. / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко; за заг. ред. В. І. Шакуна. – К. : Алерта, 2013. – 319 с.
 5. Гаухман Л. Квалификация преступлений. – Москва: Юринформ – 2001. – 212 с.
 6. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 300 с.
 7. Малыхин В.П. Квалификация преступлений. Теоретические вопросы. – Куйбышев – 1987. – 48 с.
 8. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – Київ: Атіка – 1999. – 463 с.
 9. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
 10. Тарарухин С.А. Квалификация преступлений в судебной и следственной практике. – Киев: Юринком – 1995. – 208 с.

2.4 Тема 4. Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті

План

1. Загальні положення кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті.
2. Кваліфікація співучасті з врахуванням виду співучасника.
3. Кваліфікація співучасті з врахуванням її форм.
4. Кваліфікація невдалої співучасті та співучасті у незакінченому злочині.
5. Кваліфікація співучасті у злочинах із спеціальним суб'єктом.
6. Кваліфікація причетності до злочину.

Теми реферату:

1. Значення встановлення виду співучасті для кваліфікації злочинів.
2. Особливості кваліфікації діянь співучасників.
3. Встановлення об'єктивних та суб'єктивних ознак співучасті при кваліфікації дій співучасників.
4. Кваліфікація спеціальних видів співучасті у злочині.
5. Особливості добровільної відмови при співучасті.
6. Особливості кваліфікації причетності до злочину.

Тестові завдання:

1. Факт вживання кількома особами за попередньою змовою наркотичних засобів на трибуні стадіону під час проведення футбольного матчу:

- а) складу злочину не утворює;

б) є незаконним публічним вживанням наркотичних засобів (ч. 1 ст. 316 КК України);

в) є схиланням до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ч. 1 ст. 315 КК України);

г) є незаконним публічним вживанням наркотичних засобів, вчиненим за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 316 КК України);

д) хуліганством (ч. 2 ст. 296 КК України).

2. Організація або утримання місць для незаконного вживання наркотичних засобів кваліфікується:

а) за ч. 3 ст. 27 КК України (організатором є особа, яка організувала вчинення злочину (злочинів) або керувала його (їх) підготовкою чи вчиненням.) та за ч. 1 ст. 317 КК України (організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів);

б) за ч. 3 ст. 28 КК України (як вчинення злочину організованою групою) та за ч. 1 ст. 317 КК України (організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів);

в) за ч. 1 ст. 317 КК України (організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів);

г) складу злочину не утворює;

д) є малозначним діянням.

3. Член організованої групи А. попередив керівника цієї групи Ц., що сам, без участі інших осіб, вчинить вбивство з корисливих мотивів і невдовзі такий злочин вчинив. Діяння А. і Ц. слід кваліфікувати:

а) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – кримінальній відповідальності не підлягає;

б) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за вбивство з корисливих мотивів;

в) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за приховування злочину;

г) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за організацію злочину;

д) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за втручання в діяльність працівника правоохоронного органу.

4. Б. організував незаконне переміщення товарів через митний кордон України, яке здійснив Ч. Дії Б. і Ч. слід розглядати:

а) Б. – кримінальній відповідальності не підлягає; Ч. – вчинення контрабанди;

б) Б. – як організатор контрабанди; Ч. – як виконавець контрабанди;

в) Б. та Ч. – виконавці контрабанди;

г) Б. та Ч. будуть нести кримінальну відповідальність за умови негативної характеристики за місцем роботи;

д) Ч. – як виконавець контрабанди; Б – нестиме відповідальність лише в разі наявності судимості за попередньо вчинений умисний злочин.

5. В. схилив Ц. до вживання наркотичних засобів. Дії В.:

а) є схиланням до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ч. 1 ст. 315 КК України);

б) є підбурюванням до схилання до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ч. 4 ст. 27, ч. 1 ст. 315 КК України);

в) складу злочину не утворюють;

г) є готуванням до викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів за попередньою змовою групою осіб (ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 308 КК України);

д) є готуванням до незаконного введення будь-яким способом наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів в організм іншої особи проти її волі (ч. 1 ст. 14, ч. 1 ст. 314 КК України).

6. Для кваліфікації одержання хабара як вчиненого за попередньою змовою групою осіб:

а) не має значення, як були розподілені ролі між співучасниками;

б) необхідно, щоб всі співвиконавці повинні були виконувати або не виконувати дії, обумовлені з тим, хто дав хабар;

в) потрібно, щоб хабародавець усвідомлював, що в одержанні хабара беруть участь декілька службових осіб;

г) хабародавець повинен знати особисто осіб, котрим дає хабар;

д) ті, хто одержують хабар, повинні отримати рівновеликі долі.

7. Дії осіб, які взяли участь у легалізації (відмиванні) коштів, одержаних злочинним шляхом, як організатори, підбурювачі, пособники, якщо вони не є одночасно співвиконавцями цього злочину, слід кваліфікувати:

а) лише за ст. 209 КК України (легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом);

б) за відповідними частинами ст. 27 та ст. 209 КК України;

в) за відповідними частинами ст. 28 та ст. 209 КК України;

г) як фіктивне підприємництво (ст. 205 КК України);

д) як порушення порядку зайняття господарською та діяльністю з надання фінансових послуг (ст. 202 КК України).

8. За попередньою змовою групою осіб слід кваліфікувати легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, якщо в ній брали участь:

а) один виконавець та один організатор;

б) два чи більше співвиконавці, котрі до вчинення діяння домовились легалізувати доходи, одержані від вчинення злочину невеликої тяжкості;

- в) один організатор, один пособник та один виконавець;
- г) два чи більше співвиконавці, котрі до вчинення діяння домовились легалізувати доходи, одержані від вчинення злочину, за яке передбачене покарання у виді позбавлення волі на строк від трьох і більше років (за винятком діянь, передбачених статтями 207 і 212 КК України);
- д) два чи більше співвиконавці, котрі до вчинення діяння домовились легалізувати доходи, одержані від вчинення злочину, за яке передбачене покарання у виді позбавлення волі на строк від трьох і більше років (за винятком діянь, передбачених п. 6 ч. 2 ст. 115 і ст. 187 КК України).

9. Організатор вбивства безпосередньо брав участь у позбавленні життя потерпілого разом з іншими виконавцями. Його дії слід кваліфікувати за:

- а) ч. 2 ст. 27, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- б) ч. 3 ст. 27, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- в) п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- г) ч. 2 ст. 28, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- д) ч. 2, ч. 3 ст. 27, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України.

10. Г. замовив Е. вбити Ч., обіцяючи винагороду. Після вчинення вбивства, замовник грошей Е. не дав. Дії Г. та Е. слід кваліфікувати за:

- а) п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України;
- б) дії Г. – за ч. 4 ст. 27, п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України; дії Е. – за ч. 2 ст. 27, п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України;
- в) дії Г. – за ч. 4 ст. 27, п. 6,11 ч. 2 ст. 115 КК України; дії Е. – за п. 6,11 ч. 2 ст. 115 КК України;
- г) дії Г. – за ч. 1 ст. 190 КК України, ч. 4 ст. 27, п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України; дії Е. – за ч. 2 ст. 27, п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України;
- д) дії Г. – за ч. 4 ст. 27, п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України; дії Е. – за ч. 2 ст. 15, п. 6 ч. 2 ст. 115; п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України.

Література до теми:

1. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. - Київ: Атіка, 2002. – С. 92-103.
2. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – С. 116-126.
3. Кудрявцев В. Общая теория квалификации преступлений. – Москва: Юристь – 2001. – С. 65-69.
4. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 201-218.
5. Ус О.В. Правила кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті. // Вісник Національної академії правових наук України № 1 (76) 2014. – с. 149-159.

6. Ус О.В. Кваліфікація злочинів з урахуванням форм співучасті: Аналіз постанов Пленуму Верховного Суду України. // Науковий вісник Херсонського університету. – Вип.2. – Том 4, 2014. – с.56-61.
7. Ярмиш. Н. Проблеми кваліфікації злочинів, вчинених групою осіб за попередньою змовою / Н.Ярмиш. // Вісник Національної академії прокуратури України. – 4'2010. – с. 53-58.
8. Бурчак Ф.Г. Квалификация преступлений. – Киев – 1985. – 82 с.
9. Галиакбаров Р. Квалификация групповых преступлений. – Москва – 1980. –71 с.
10. Гаухман Л. Квалификация преступлений. – Москва: Юринформ – 2001. – 212 с.
11. Кладков А. Квалификация преступлений, совершенных в соучастии. // Законность. – 1998. - № 8.
12. Кримінальне право України: Загальна частина. / За ред. М.І. Бажанова, В.В.Сташиса, В.Я. Тація. – Київ-Харків: Юрінком Інтер-Право. – 2001. – С. 209-218.
13. Топчій В.В. Кваліфікація злочинів, вчинених групами осіб в місцях масового скупчення людей / В.В.Топчій // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Серія ПРАВО. – Випуск 36. Том 2, 2016. – с.100-103.
14. Устименко В.В. Квалификация преступлений со специальным субъектом. – Киев – 1988. – 43 с.

2.5 Тема 5. Кваліфікація множинності злочинів

План

1. Загальні положення кваліфікації множинності злочинів.
2. Кваліфікація сукупності злочинів.
3. Кваліфікація повторності злочинів.
4. Кваліфікація рецидиву злочинів

Теми рефератів:

1. Особливості кваліфікації повторності злочинів.
2. Кваліфікація при ідеальній сукупності злочинів.
3. Кваліфікація при реальній сукупності злочинів.
4. Кваліфікуюче значення рецидиву злочинів.

Тестові завдання:

- 1. Що має значення для кваліфікації множинності злочинів?**

а) наявність двох або більше одиничних злочинів, кожен з яких має юридичне значення;

б) наявність трьох або більше злочинів;

в) наявність особи, яка вчинила злочин;

г) наявність шкоди у великих розмірах;

д) вчинення злочину протягом тривалого часу.

2. В якому випадку відсутня повторність злочинів?

а) особа була засуджена за перший злочин;

б) особа не була засуджена за перший злочин;

в) особа вчинила два тотожних злочинних діяння, об'єднаних єдиним злочинним наміром;

г) особа вчинила злочинне діяння протягом тривалого часу;

д) правильна відповідь відсутня.

3. Як слід кваліфікувати злочини, які утворюють сукупність?

а) за однією статтею Особливої частини КК України;

б) за однією частиною статті Особливої частини КК України;

в) за ст. 33 Загальної частини КК України;

г) кожен злочин підлягає кваліфікації за відповідною статтею або частиною статті Особливої частини;

д) ідеальну сукупність слід кваліфікувати як один злочин, а реальну – за п. «Г».

4. В якому випадку рецидив злочину впливає на кваліфікацію?

а) у випадку спеціального рецидиву;

б) у випадку пенітенціарного рецидиву;

в) коли рецидив визначається як обтяжуюча вину обставина;

г) коли рецидив визначається як кваліфікуюча ознака злочину;

д) у всіх вищезазначених випадках.

5. Чи має місце множинність злочинів у випадку незаконного придбання,

зберігання та збуту наркотичних засобів (ч. 1 ст. 307 КК України)?

а) так, повторність злочинів;

б) так, сукупність злочинів;

в) так, рецидив злочинів;

г) ні, це один продовжуваний злочин;

д) ні, це один злочин з альтернативним складом.

6. Чи створює множинність наявність ознак закінченого злочину і готування або замаху на інший злочин?

а) так;

б) так, за умови, що замах має ознаки самостійного злочину;

в) так, за умови, що готування має ознаки самостійного злочину;

г) ні;

д) ні, за винятком вчинення триваючих злочинів.

7. Ч. перевищив встановлену швидкість і виїхав на тротуар, де збив пішохода С., завдавши йому тяжкі тілесні ушкодження. Щоб зникнути з місця події, Ч. знову порушив правила дорожнього руху і зіткнувся на перехресті з вантажним автомобілем. При зіткненні пасажиру А. були також завдані тяжкі тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії Ч.

а) ч. 2 ст. 286 КК України – порушення правил безпеки дорожнього руху, що заподіяло потерпілому тяжкі тілесні ушкодження;

б) ч. 2 ст. 286, ч. 1 ст. 135 КК України – порушення правил безпеки дорожнього руху, що заподіяло потерпілому тяжкі тілесні ушкодження, та завідомо залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані;

в) ч. 2 ст. 286, ч. 1 ст. 135, ч. 2 ст. 286 КК України – порушення правил безпеки дорожнього руху, що заподіяло потерпілому тяжкі тілесні ушкодження, та завідомо залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані, та порушення правил безпеки дорожнього руху, що заподіяло потерпілому тяжкі тілесні ушкодження;

г) ч. 2 ст. 286, ч. 1 ст. 136 КК України – порушення правил безпеки дорожнього руху, що заподіяло потерпілому тяжкі тілесні ушкодження, та ненадання допомоги особі, яка знаходилась в небезпечному для життя стані;

д) ч. 2 ст. 286, ст. 128 КК України – порушення правил безпеки дорожнього руху, що заподіяло потерпілому тяжкі тілесні ушкодження та необережне тяжке тілесне ушкодження.

8. О. вночі вчинив викрадення дрібнокаліберного пістолету з кабінету військової підготовки інституту. Через місяць він використав його під час пограбування відділення банку. О. зайшов у відділення банку і погрожуючи пістолетом забрав у касира гроші у сумі, яка у 100 разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Кваліфікуйте дії О.

а) ч. 1 ст. 262 КК України, ч. 1 ст. 263 ч. 1 ст. 187 КК України – таємне викрадення та незаконне поводження вогнепальною зброєю та напад з метою заволодіння чужим майном;

б) ч. 1 ст. 262 КК України, ч. 1 ст. 263 ч. 3 ст. 187 КК України – таємне викрадення та незаконне поводження вогнепальною зброєю та напад з метою заволодіння чужим майном, поєднане з проникненням у інше приміщення, що заподіяло шкоду у значних розмірах;

в) ч. 1 ст. 262 КК, ч. 1 ст. 263 ч. 3 ст. 187 КК – таємне викрадення та незаконне поводження вогнепальною зброєю та напад з метою заволодіння чужим майном, поєднане з проникненням у інше приміщення, вчинене повторно, що заподіяло значну шкоду;

г) ч. 3 ст. 185, ч. 3 ст. 187 КК України – таємне викрадення чужого майна, поєданого з проникненням у приміщення та напад з метою заволодіння чужим майном, поєднане з проникненням у інше приміщення;

д) ч. 3 ст. 185, ч. 3 ст. 187 КК України – таємне викрадення чужого майна, поєднаного з проникненням у приміщення та напад з метою заволодіння чужим майном, вчинене в особливо великих розмірах.

9. Під час проходження митного контролю пасажира авіалайнера, який прибув у аеропорт «Бориспіль» з Туреччини, у Н. було знайдено та вилучено приховані від митного контролю старовинні прикраси (обручка та декольте) еллінської культури, а також 5 пакетиків з кокаїном, загальною вагою 10 гр. Через тиждень його затримали при спробі вивезти в Польщу старовинні монети часів Київської Русі. Кваліфікуйте дії Н.

а) ч. 1 ст. 201 КК України, ч. 2 ст. 201 КК України – контрабанда історичних цінностей та наркотичних засобів, а також контрабанда історичних цінностей вчинена повторно;

б) ч. 2 ст. 201 КК України – контрабанда історичних цінностей вчинена повторно та контрабанда наркотичних засобів;

в) ч. 2 ст. 201 КК України, ч. 2 ст. 305 КК України – контрабанда історичних цінностей вчинена повторно та контрабанда наркотичних засобів, вчинена повторно;

г) ч. 2 ст. 201 КК України – контрабанда історичних цінностей вчинена повторно та контрабанда наркотичних засобів;

д) ч. 1 ст. 201 КК України, ч. 2 ст. 15 КК України, ч. 2 ст. 305 КК України, ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 201 КК України замах на контрабанду історичних цінностей, контрабанду наркотичних засобів у великих розмірах, замах на контрабанду історичних цінностей.

10. Щ. вирішив викрасти з заводу, де працював, 10 мішків цукру. Кожного дня на службовому автомобілі він вивозив по 2 мішки. Під час вивезення 2-х останніх мішків його було затримано охороною. Вартість цукру, який він хотів викрасти склада 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Кваліфікуйте дії Щ.

а) ч. 1 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна;

б) ч. 3 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна, поєднане з проникненням у сховище;

в) ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 185 КК України – закінчений замах на таємне викрадення чужого майна;

г) ч. 2 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна, вчинене повторно;

д) ч. 2 ст. 185 КК України; ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна, вчинене повторно, та закінчений замах на таємне викрадення чужого майна, вчинене повторно.

Література до теми:

1. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. Навчальний посібник. Видання 2-ге. – К.: Атіка, 2002. – С. 19-39.

2. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – С. 210-221.
3. Кудрявцев В. Общая теория квалификации преступлений. – Москва: Юристь – 2001. – С. 253-260.
4. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 338-346.
5. Созанський Т. І. Кваліфікація двох або більше злочинів, передбачених різними частинами однієї статті КК України. // Науково-Інформаційний вісник. –Право. – Вип.5., 2012. – с.146-150.
6. Кримінальне право України: Загальна частина. / За ред. М.І. Бажанова, В.В.Сташиса, В.Я. Тація. – Київ-Харків: Юрінком Інтер-Право. – 2001. – С. 219-245.
7. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 300 с.
8. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
9. Портнов И. Особенности квалификации идеальной совокупности // Советская юстиция. – 1983. – № 6.
10. Тишкевич И.С. Совокупность преступлений (вопросы квалификации) // Правоведение. – 1979. – № 1.
11. Тельнов Т.Ф. Квалификация преступлений по совокупности // Советская Юстиция. – 1975. - № 17.
12. Устрицька Н.І. Кваліфікація повторності злочинів: монографія / Н. І. Устрицька. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. – 216 с.
13. Яковлев А.М. Квалификация повторных преступлений. // Советская юстиция. – 1961. – № 8.

2.6 Тема 6. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм

План

1. Поняття конкуренції кримінально-правових норм.
2. Види конкуренції кримінально-правових норм.
3. Правила кваліфікації злочинів при конкуренції кримінально-правових норм.

Теми рефератів:

1. Конкуренція кримінально-правових норм та її значення для кваліфікації.
2. Конкуренція загальної та спеціальної норми.

3. Конкуренція частини та цілого.
4. Колізія правових норм.

1. Що означає «конкуренція кримінально-правових норм»?

- а) існування двох або більшої кількості норм, які взаємно виключають застосування одна одної;
- б) відсутність норми, котра б передбачала відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;
- в) існування двох або більшої кількості норм, які передбачають відповідальність за одне й те ж діяння;
- г) результат неузгодженості між нормами закону;
- д) дублювання норм.

2. Що означає «колізія кримінально-правових норм»?

- а) існування двох або більшої кількості норм, які передбачають відповідальність за одне й те ж діяння;
- б) результат неузгодженості між нормами закону чи дублювання норм;
- в) відсутність норми, котра б передбачала відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;
- г) неправильна кваліфікація злочину;
- д) наявність норми, яка передбачає відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння.

3. Повертаючись додому, М. побачив, що Д. б'є малолітнього хлопця. На спробу припинити побиття, Д. висловив погрози на адресу М., супроводжуючи їх лайкою та образами, а потім зі словами: «Не втручайся, бо сам отримаєш!», почав бити малолітнього по голові. Це обурило М., і він, захищаючи хлопчика, декілька раз вдарив Д. Ці удари призвели до смерті останнього. Суд дійшов висновку, що М. перевищив межі необхідної оборони, але зробив це в стані сильного душевного хвилювання. Як кваліфікувати дії М.?

- а) умисне вбивство, вчинене в стані душевного хвилювання (ст. 116 КК України);
- б) умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони (ст. 118 КК України);
- в) умисне вбивство, вчинене в стані душевного хвилювання (ст. 116 КК) та умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони (ст. 118 КК України);
- г) він не буде притягнутий до кримінальної відповідальності;
- д) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК).

4. Водій автомобіля «Таврія» Т. не надав допомогу потерпілому в ДТП, якого вночі виявив на дорозі, та не повідомив про ДТП нікому. Т. не був причетний до аварії. Через несвоєчасність надання медичної допомоги

потерпілий помер. Т. мав можливість відвезти його до лікарні. Кваліфікуйте дії Т.

- а) залишення в небезпеці, що спричинило смерть особи (ч. 3 ст. 135 КК України);
- б) ненадання допомоги особі, що перебуває в небезпечному для життя стані, що спричинило смерть потерпілого (ч. 3 ст. 136 КК України);
- в) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК України);
- г) залишення в небезпеці, що спричинило смерть особи (ч. 3 ст. 135 КК України) та ненадання допомоги особі, що перебуває в небезпечному для життя стані, що спричинило смерть потерпілого (ч. 3 ст. 136 КК України);
- д) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК України).

5. Під час вчинення П. викрадення майна, потерпілому Р. були заподіяні тяжкі тілесні ушкодження. Дайте правову оцінку діям винної особи.

- а) розбій (ч. 4 ст. 187 КК України) і тяжке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК України);
- б) розбій (ч. 4 ст. 187 КК України);
- в) грабіж (ч. 2 ст. 186 КК України) і тяжке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК України);
- г) розбій (ч. 1 ст. 187 КК України);
- д) грабіж (ч. 2 ст. 186 КК України) і тяжке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК України).

6. П. у стані алкогольного сп'яніння нецензурно лявся на тролейбусній зупинці, ображав громадян, зупинив тролейбус і заважав роботі громадського транспорту. Коли наряд міліції намагався припинити це порушення та доставити правопорушника до відділення, П. вчинив опір працівникам поліції. Кваліфікуйте дії П.

- а) хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК України) та насильство щодо працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 345 КК України);
- б) опір представникові влади під час виконання ним службових обов'язків (ч. 2 ст. 342 КК України);
- в) сукупність вищевказаних злочинів;
- г) хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК України) та опір представникові влади під час виконання ним службових обов'язків (ч. 2 ст. 342 КК України);
- д) хуліганство, пов'язане з опором представникові влади (ч. 3 ст. 296 КК України).

7. Працівник міліції затримав за правопорушення громадянина Р. І здійснював його привід. З метою звільнення затриманого, К. напав на працівника поліції та завдав кілька ударів у голову, заподіявши легке тілесне ушкодження. Як кваліфікувати дії К.?

- а) легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК України);

б) опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України) та насильство щодо працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 345 КК України);

в) втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 343 КК України) та насильство щодо працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 345 КК України);

г) втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 343 КК України) та опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України);

д) втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 343 КК України).

8. Службова особа Р. явно вийшла за межі власних повноважень та необережно заподіяла смерть потерпілому. Як кваліфікувати дії Р.?

а) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК України);

б) зловживання службовим положенням (ч. 4 ст. 364 КК України);

в) вбивство через необережність та перевищення влади або службових повноважень, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 1 ст. 119 і ч. 3 ст. 365 КК України);

г) перевищення влади або службових повноважень, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 365 КК України);

д) зловживання службовим положенням (ч. 4 ст. 364 КК України) та вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК України).

9. Вкажіть, що не є видом конкуренції норм?

а) конкуренція спеціальних норм;

б) конкуренція загальних норм;

в) конкуренція частини і цілого;

г) конкуренція норм, що передбачають кваліфіковані склади злочину;

д) конкуренція норм, що передбачають привілейовані склади злочинів.

10. Охоронець фабрики в селі Великий Березний намагався схилити до статевих зносин робітницю цієї фабрики. Отримавши відмову, він з хуліганських

мотивів підпалив запальничкою волосся жінки. Внаслідок цього потерпілій були завдані легкі тілесні ушкодження. Як кваліфікувати дії винної особи?

а) хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК України);

б) умисне легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК України);

в) сукупність вищевказаних злочинів;

г) умисне тяжке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК України);

д) закінчений замах на хуліганство (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 296 КК України).

Література до теми:

1. Возьний В. І. Особливості кваліфікації злочинів при конкуренції кримінально-правових норм (на прикладі ст.129 КК України та ч.1 ст.345 КК України) / В. І. Возьний // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 130–133.
2. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. Навчальний посібник. Видання 2-ге. – К.: Атіка, 2002. – С. 69-82.
3. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – С. 215-225.
4. Кудрявцев В. Общая теория квалификации преступлений. – Москва: Юристь – 2001. – С. 253-260.
5. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 414-425.
6. Терентьев В. І. Окремі питання кваліфікації злочинів зі спеціальним суб'єктом у кримінальному праві України / В. І. Терентьев // Актуальні проблеми держави і права. – 2005. – с. 241-245.
7. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации преступлений. – Москва: Юристь. – 2001. – 304 с.
8. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 300 с.
9. Марін О.К. Причини виникнення та існування конкуренції кримінально-правових норм. // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2001. – Вип.36.
10. Марін О.К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. Монографія. – Київ: Атіка. – 2003. – 224 с.
11. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.

2.7 Тема 7. Кваліфікація злочинів при помилках злочинця

План

1. Поняття помилки злочинця в кримінальному праві та її вплив на кримінально-правову кваліфікацію.
2. Класифікація помилок вчиненого зі сторони злочинця та особливості їх кваліфікації.

Теми рефератів:

1. Поняття помилок у кваліфікації злочинів та наслідки помилок.
2. Види помилок у кваліфікації злочинів.
3. Фактори, що зумовлюють помилки у кваліфікації злочинів.
4. Виявлення, усунення та попередження помилок у кваліфікації злочинів.

Тестові завдання:

1. Г. з метою розправи над М. вистрілив у нього з вогнепальної зброї, яку зберігав незаконно. При цьому він припускав як настання смерті потерпілого, так і заподіяння йому тяжких тілесних ушкоджень, але заподіяв лише легкі тілесні ушкодження. Як слід кваліфікувати дії Г.?:

- а) за ч. 1 ст. 125 КК України;
- б) за ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 125 КК України;
- в) за ч. 1 ст. 263; ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 121 КК України;
- г) за ч. 1 ст. 263; ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України;
- д) за ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 121 КК України.

2. Вчинення непридатного замаху на «просте» вбивство (без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин) слід кваліфікувати:

- а) за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України;
- б) за ч. 1 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України;
- в) за ч. 1 ст. 115 КК України;
- г) за ч. 1 ст. 14, ч. 1 ст. 115 КК України;
- д) склад злочину відсутній.

3. При ексцесі виконавця, коли виконавець замість задуманого співучасниками, вчиняє інший злочин, дії співучасників слід кваліфікувати:

- а) як за готування до задуманого злочину;
- б) як за замах на задуманий злочин;
- в) як за закінчений задуманий злочин;
- г) як за злочин, що вчинив виконавець;
- д) за таких умов поведінка співвиконавців складу злочину не містить.

4. Добровільна відмова при закінченому замаху на злочин:

- а) можлива лише за умови, коли особа своїми активними діями втрутиться в розвиток триваючого причинного зв'язку та відверне настання шкідливих наслідків;
- б) можлива за умови, що наслідки не настануть;
- в) можлива за умови, що вчинюваний злочин є не тяжким;
- г) можлива за будь-яких умов;
- д) неможлива.

5. У разі, коли співучасники (організатор, підбурювач, пособник) повною мірою виконали свої функції у злочині, але виконавець вчинив лише незакінчений замах на обумовлений злочин, їх дії слід кваліфікувати:

- а) як закінчений злочин, адже вони зробили все від них залежне;
- б) як незакінчений замах на злочин;
- в) як закінчений замах на злочин;
- г) як готування до злочину, адже їх дії саме такими і були;
- д) їх дії складу злочину не містять, адже злочин до кінця не доведено.

- 6. При «відхиленні дії» при вбивстві вчинене слід кваліфікувати:**
- як готування до злочину;
 - як замах на злочин;
 - як закінчений злочин;
 - така поведінка складу злочину не містить;
 - питання кримінальної відповідальності залежить від потерпілого.
- 7. Готування до одного злочину та замах на вчинення іншого злочину, якщо вони мають місце в системі повторності тотожних злочинів, кваліфікуються:**
- за нормою, що передбачає відповідальність за більш м'який злочин;
 - за нормою, що передбачає відповідальність за більш тяжкий злочин;
 - готування до злочину «поглинається» замахом на злочин;
 - кожне діяння кваліфікується окремо;
 - на розсуд слідчого або судді.
- 8. Готування до злочину неможливе:**
- при вчиненні злочину з формальним складом;
 - при вчиненні злочину з матеріальним складом;
 - при вчиненні злочину з усіченим складом;
 - при вчиненні злочину з невизначеним умислом;
 - при вчиненні злочину в стану сильного душевного хвилювання.
- 9. Е., бажаючи вбити З. та Ю., здійснив озброєний напад на потерпілих, внаслідок чого З. було вбито, а Ю. отримав тяжкі тілесні ушкодження. Як слід кваліфікувати дії Е.?:**
- замах на вбивство двох або більше осіб;
 - вбивство одної особи та замах на вбивство іншої;
 - вбивство одної особи та замах на вбивство двох або більше осіб;
 - вбивство одної особи та заподіяння тяжких тілесних ушкоджень іншій;
 - готування до вбивства двох або більше осіб, вбивство одної особи та замах на вбивство іншої.
- 10. Стадія замаху на необережне вбивство можлива:**
- за будь-яких умов;
 - лише у разі вчинення злочину зі злочинною самовпевненістю;
 - лише у разі вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину;
 - лише у разі спільного вчинення злочину;
 - неможлива.

Література до теми:

- Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. Навчальний посібник. Видання

- 2-ге. – К.: Атіка, 2002. – С. 105-114.
2. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – С. 225-235.
3. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 555-559.
4. Шевчук А.В. Фактична помилка та особливості кваліфікації її різновидів: постановка проблеми. // Ерліхівський збірник Чернівецького національного університету: Наукові доповіді та повідомлення. Вип. 4-5. – Чернівці: Рута, 2005. – С.202-206.
5. Гаухман Л. Квалификация преступлений. – Москва: Юринформ – 2001. – 212 с.
6. Кудрявцев В. Общая теория квалификации преступлений. – Москва: Юристь – 2001. – 299 с.
7. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. - Київ: Атіка, 2002. – 640 с.
8. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 300 с.
9. Малыхин В.П. Квалификация преступлений. Теоретические вопросы. – Куйбышев – 1987. – 48 с.
10. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – Київ: Атіка – 1999. – 463 с.
11. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
12. Рарог А.И. Квалификация преступлений по субъективным признакам. – СПб, 2002. – 304 с.

2.8 Тема 8. Кваліфікація злочинів, вчинених при наявності обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу злочину

План

1. Поняття диференціації та індивідуалізації кримінально-правової кваліфікації.
2. Кваліфікація вчиненого при наявності кількох кваліфікуючих чи пом'якшуючих ознак.
3. Кваліфікація при конкуренції обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу злочину.

Теми рефератів:

1. Поняття і значення обтяжуючих обставин для кваліфікації злочинів.
2. Поняття і значення пом'якшуючих обставин для кваліфікації злочинів.
3. Конкуренція кваліфікуючих ознак, передбачених однією статтею КК.

4. Конкуренція кримінально-правових норм з пом'якшуючими та обтяжуючими обставинами.

Тестові завдання:

1. Уповноважена службова особа О. дозволила проводити будівельні роботи на території Національного заповідника «Софія Київська», що призвело до пошкодження історичної пам'ятки. Як кваліфікувати дії О.?

а) перевищення влади або службових повноважень (ч. 1 ст. 365 КК України);

б) зловживання службовим повноваженням (ч. 1 ст. 364 КК України) та умисне незаконне знищення, руйнування або пошкодження пам'яток – об'єктів культурної спадщини, вчинені службовою особою з використанням службового становища (ч. 5 ст. 298 КК України);

в) сукупність вищевказаних злочинів;

г) зловживання службовим повноваженням (ч. 1 ст. 364 КК України);

д) умисне незаконне знищення, руйнування або пошкодження пам'яток – об'єктів культурної спадщини, вчинені службовою особою з використанням службового становища (ч. 5 ст. 298 КК України).

2. Громадянин П. у приватній квартирі, у січні 2008 р. займався тиражуванням дисків з відеофільмами. Відповідної ліцензії і авторських прав на фільми він не мав. Внаслідок таких незаконних дій він заподіяв шкоду на суму 25000 грн. Кваліфікуйте дії П.

а) порушення порядку зайняття господарською діяльністю та діяльністю з надання фінансових послуг (ч. 1 ст. 202 КК України) і порушення авторських прав (ч. 1 ст. 176 КК України);

б) порушення законодавства, що регулює виробництво дисків для лазерних систем зчитування (ч. 1 ст. 203–1 КК України) і порушення авторських прав (ч. 1 ст. 176 КК України);

в) зайняття забороненими видами господарської діяльності (ч. 1 ст. 203 КК України) і порушення авторських прав (ч. 1 ст. 176 КК України);

г) порушення порядку зайняття господарською діяльністю та діяльністю з надання фінансових послуг (ч. 1 ст. 202 КК України) та порушення законодавства, що регулює виробництво дисків для лазерних систем зчитування (ч. 1 ст. 203-1 КК України);

д) порушення законодавства, що регулює виробництво дисків для лазерних систем зчитування (ч. 1 ст. 203-1 КК України) та зайняття забороненими видами господарської діяльності (ч. 1 ст. 203 КК України).

3. В., М. та П. домовились чинити напади на громадян для отримання чужого майна. Для залякування вони застосовували пістолет

ПМ. Вони вчинили 2 напади, викравши 5 тис. грн. у потерпілих. Кваліфікуйте їх дії.

а) бандитизм та незаконне поводження з вогнепальною зброєю (ч. 1 ст. 263 і ст. 257 КК України);

б) розбій вчинений організованою групою та незаконне поводження з вогнепальною зброєю (ч. 1 ст. 263 і ч. 4 ст. 187 КК України);

в) бандитизм, розбій вчинений організованою групою та незаконне поводження з вогнепальною зброєю (ч. 1 ст. 263 і ст. 257 і ч. 4 ст. 187 КК України);

г) створення злочинної організації, розбій вчинений організованою групою та незаконне поводження з вогнепальною зброєю (ч. 1 ст. 255 КК України, ч. 1 ст. 263 і ч. 4 ст. 187 КК України);

д) бандитизм, розбій (ст. 257 і ч. 1 ст. 187 КК України).

4. В діях особи є ознаки складів злочину, передбачених ст. 272 КК України «Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою» та ст. 273 КК України «Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах». До якого виду конкуренції відноситься конкуренція між вказаними нормами?

а) конкуренція основного (ст. 272 КК України) та кваліфікованого складу злочину (ст. 273 КК України);

б) конкуренція загальної (ст. 273 КК України) та спеціальної норм (ст. 272 КК України);

в) конкуренція частини (ст. 272 КК України) та цілого (ст. 273 КК України);

г) конкуренція загальної (ст. 272 КК України) та спеціальної норм (ст. 273 КК України);

д) конкуренція відсутня.

5. Водій Ф. порушив правила обгону. Внаслідок цього зіткнення 2 пасажиром автомобіля, з яким зіткнувся автомобіль Ф., були завдані легкі тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії Ф.

а) порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ч. 1 ст. 286 КК України);

б) будь-який склад злочину відсутній;

в) умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК України);

г) порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ч. 1 ст. 286 КК України) та умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК України);

д) умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України).

6. Громадянин П. втягнув неповнолітню Ю. у зайняття проституцією. Кваліфікуйте дії П.

а) втягнення у зайняття проституцією неповнолітнього (ч. 3 ст. 303 КК України);

б) втягнення неповнолітнього у злочинну діяльність (ст. 304 КК України);

в) сукупність вищевказаних злочинів;

г) звідництво (ч. 3 ст. 302 КК України);

д) звідництво (ч. 3 ст. 302 КК України) та втягнення неповнолітнього у злочинну діяльність (ст. 304 КК України).

7. Громадянин Л. при опорі працівникові міліції заподіяв потерпілому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Дайте кримінально-правову оцінку діям Л.

а) опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України);

б) умисне заподіяння працівникові правоохоронного органу середньої тяжкості тілесних ушкоджень (ч. 2 ст. 345 КК України);

в) опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України) та умисне заподіяння йому середньої тяжкості тілесних ушкоджень (ч. 2 ст. 345 КК України);

г) середньої тяжкості тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК України);

д) середньої тяжкості тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК України) та опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України).

8. Д. дав А. у борг на один місяць 1000 дол. США. В установлений термін А. борг не повернув. Неодноразові вимоги Д. повернути борг результатів не дали. Зневірившись у добровільному поверненні боргу, Д. проник до квартири А. і самовільно взяв там 500 дол. США. Кваліфікуйте дії Д.

а) самоправство (ст. 356 КК України);

б) крадіжка (ч. 3 ст. 185 КК України);

в) самоправство (ст. 356 КК України) та крадіжка (ч. 3 ст. 185 КК України);

г) крадіжка (ч. 3 ст. 185 КК України) та порушення недоторканості житла (ч. 1 ст. 162 КК України);

д) порушення недоторканості житла (ч. 1 ст. 162 КК України).

9. Слідчий прокуратури В., під час досудового слідства, незаконно примусив давати показання підозрюваного Р. Ця особа була змушена себе оговорити. Дайте правову оцінку діям В.

а) примушення давати показання (ч. 1 ст. 373 КК України);

б) зловживання владою або службовим становищем (ч. 3 ст. 364 КК України);

в) перевищення влади або службових повноважень (ч. 1 ст. 365 КК України);

г) примушення давати показання (ч. 1 ст. 373 КК України) та зловживання владою або службовим становищем (ч. 3 ст. 364 КК України);

д) зловживання владою або службовим становищем (ч. 3 ст. 364 КК України) та примушення давати показання (ч. 1 ст. 373 КК України).

10. Раніше судимий Р. вирішив помститися судді, який постановив йому раніше обвинувальний вирок. При посяганні на життя судді, він заподіяв потерпілому легкі тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії Р.

- а) посягання на життя судді (ст. 379 КК України);
- б) замах на посягання на життя судді (ч. 2 ст. 15, ст. 379 КК України);
- в) умисне легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК України);
- г) посягання на життя судді (ст. 379 КК України) та умисне легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК України);
- д) замах на вбивство особи у зв'язку з виконанням цією особою службового обов'язку (п. 8 ч. 2 ст. 115 КК України).

Література до теми:

1. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. Навчальний посібник. Видання 2-ге. – К.: Атіка, 2002. – С. 90-100.
2. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – С. 197-207.
3. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 436-447.
4. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підруч. / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко; за заг. ред. В. І. Шакуна. – К. : Алерта, 2013. – 319 с.
5. Кругликов Л.Л., Савинов М.Н. Квалифицирующие обстоятельства: понятие, виды, влияние на квалификацию преступления. Учебное пособие. – Ярославль. – 1989. – 88 с.
6. Кудрявцев В. Общая теория квалификации преступлений. – Москва: Юристь – 2001. – 299 с.
7. Кузнецов В.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 300 с.
8. Малыхин В.П. Квалификация преступлений. Теоретические вопросы: Учебное пособие. – Куйбышев, 1987. – 99 с.
9. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – Київ: Атіка – 1999. – 463 с.
10. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
11. Рарог А.И. Квалификация преступлений по субъективным признакам. – СПб, 2002. – 304 с.

2.9 Тема 9. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та суміжних правопорушень

План

1. Поняття та система правопорушень проти основ національної безпеки та суміжних правопорушень.
2. Окремі види правопорушень проти основ національної безпеки та суміжних правопорушень.

Теми рефератів:

1. Кримінальна відповідальність за державну зраду.
2. Проблемні питання кваліфікації державної зради та шпигунства.
3. Державна таємниця як предмет кримінального правопорушення.

Тестові завдання:

- 1. Ж. за попередньою змовою з Л. привів потерпілого в безпорадний стан. Л. вбив потерпілого. Вчинене слід кваліфікувати:**
 - а) Ж.: ч. 5 ст. 27, ч. 1 ст. 115 КК України; Л.: ч. 1 ст. 115 КК України;
 - б) поведінка Ж. складу злочину не містить; Л.: ч. 1 ст. 115 КК України;
 - в) Ж.: ч. 1 ст. 14, ч. 1 ст. 115 КК України; Л.: ч. 1 ст. 115 КК України;
 - г) Ж.: ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України; Л.: ч. 1 ст. 115 КК України;
 - д) Ж.: п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України; Л.: п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України.
- 2. Організована група за допомогою вогнепальної зброї вчинила умисне вбивство. Дії винних осіб кваліфікують:**
 - а) за п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
 - б) за п. 12 ч. 2 ст. 115, ст. 257 КК України;
 - в) за ст. 257 КК України;
 - г) за ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 115 КК України;
 - д) за ч. 2 ст. 28, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України.
- 3. При вчиненні злочину злочинною організацією дії учасників цього злочину:**
 - а) кваліфікують залежно від виконуваної ролі;
 - б) кваліфікують незалежно від виконуваної ролі;
 - в) кваліфікацію цих діянь вирішує слідчий, прокурор, суд за власним розсудом;
 - г) на кваліфікацію злочину впливає щире каяття;
 - д) на кваліфікацію вчиненого впливає характеристика особи.
- 4. Особа, виконуючи спеціальне завдання відповідно до ст. 43 КК України, у складі організованої групи вчинила вбивство. Роль цієї особи**

не зводилась до безпосереднього позбавлення життя потерпілого. Дії такої особи:

- а) складу злочину не утворюють;
- б) кваліфікуються за п. 12 ч. 2 ст. 115; ст. 257 КК України;
- в) кваліфікуються за п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- г) кваліфікуються за ст. 257 КК України;
- д) за ч. 5 ст. 27, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України та за ст. 257 КК України.

5. Учасник злочинної організації, на озброєнні якої була холодна та вогнепальна зброя, добровільно заявив міліції про таку організацію, участь у ній та активно сприяв розкриттю злочинної діяльності цієї організації. Чи може така особа бути звільненою від кримінальної відповідальності?:

- а) так за будь-яких умов;
- б) ні;
- в) так, але за умови, що учасник перебував у складі такої організації менше року;
- г) так, але якщо учасник не має судимості за умисний злочин;
- д) так, але коли учасник раніше не засуджувався до покарання у виді позбавлення волі.

6. Група осіб за попередньою змовою заподіяла потерпілому умисне тяжке тілесне ушкодження. Такі дії кваліфікуються:

- а) за ч. 2 ст. 121 КК України;
- б) за ч. 1 ст. 26, ч. 2 ст. 121 КК України;
- в) за ч. 1 ст. 28, ч. 2 ст. 121 КК України;
- г) за ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 121 КК України;
- д) за ч. 2 ст. 27, ч. 2 ст. 121 КК України.

7. М. підбурив К, Л. та Н. викрасти належне йому майно з його ж квартири. Однак, про те, що це його майно, що воно зберігається в його квартирі не сказав. К., Л., Н. майно викрали. Після цього М., під загрозою повідомлення міліції про вчинену крадіжку, примусив К., Л., Н. безкоштовно про тягом трьох місяців працювати на будівництві його дачі. Дії К., Л., Н. та М.:

- а) складів злочинів не містять;
- б) є самоправством;
- в) є крадіжкою;
- г) є вимаганням;
- д) є примушуванням до виконання чи не виконання цивільно-правових зобов'язань.

8. П. вночі, розбивши вікно, таємно проник у приміщення магазину з наміром викрасти пральну машину. Через її великі об'єми сам винести цю машину не зміг. Тоді П. вийшов з магазину і попросив сторонню особу, яка проходила повз магазин, допомогти йому винести з приміщення магазину пральну машину, обіцяючи заплатити за

допомогу. Вдвох вони через роз-бите вікно винесли пральну машину і віднесли її на квартиру П., де той і розраховувався. Дії згаданих осіб:

- а) складу злочину не утворюють, оскільки вчинені в нічний час;
- б) є крадіжкою за попередньою змовою групою осіб;
- в) є крадіжкою за попередньою змовою групою осіб, поєднаною з проникненням в приміщення;
- г) дії Д. – крадіжка з проникненням в приміщення; дії сторонньої особи – крадіжка з проникненням в приміщення;
- д) дії Д. – крадіжка з проникненням в приміщення; дії сторонньої особи – самоправство.

9. Р., бажаючи обрання конкретного кандидата, підмовив виборця віддати свій бюлетень громадянину С., що і було зроблено. Чи можна вважати дії С. та виборця, котрий віддав йому бюлетень, перешкоджанням здійснення виборчого права, вчиненого за попередньої змовою групою осіб?:

- а) так за будь-яких умов;
- б) ні;
- в) так, якщо виборець бере участь у голосуванні не вперше;
- г) так, якщо виборець отримав за це грошову винагороду;
- д) так, якщо виборець поділяв погляди Р.

10. Цивільна особа підбурила військовослужбовця строкової служби до непокори, що той і вчинив. Дії цивільної особи та військовослужбовця слід кваліфікувати:

- а) за ч. 2 ст. 402 КК України як непокора, вчинена групою осіб;
- б) дії військовослужбовця за ч. 1 ст. 402 КК України – непокора; дії цивільної особи – підбурювання до непокори;
- в) цивільна особа кримінальної відповідальності не несе; військовослужбовець несе кримінальну відповідальність за ч. 1 ст. 402 КК України;
- г) цивільна особа кримінальної відповідальності не несе; військовослужбовець несе кримінальну відповідальність за ч. 1 ст. 402 КК України, якщо він відкрито відмовився виконати наказ старшого офіцера;
- д) такі діяння складу злочину не утворюють.

Література до теми:

1. Дьяков С.В. Государственные преступления (против основ конституционного строя и безопасности государства) и государственная преступность / С.В. Дьяков. – М., 1999.
2. Бантишев О.Ф. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України (проблеми кваліфікації): моногр. / О.Ф. Бантишев, О.В. Шамара. – [2-ге вид. перероб. та допов.]. – К.: Науково-видавничий відділ НАСБУ, 2010. – 168 с.

3. Ліпкан В.А. Теоретичні основи та елементи національної безпеки України: моногр. / В.А. Ліпкан. – К.: Текст, 2003. – 600 с.
4. Новицький Г.В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: моногр. / Г.В. Новицький. – К.: Інтертехнологія, 2008. – 496 с.
5. Пилипчук В.Г. Формування теоретико-правових основ забезпечення державної безпеки України (кінець ХХ – початок ХХІ століття): моногр. / В.Г. Пилипчук. – К.: НКЦ СБ України, 2008. – 256 с.
6. Самолова О.С. Кримінально-правова характеристика передачі або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / О.С. Самолова. – К., 2006.
7. Стрельцов Є.Л. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України: склад злочину / Є.Л. Стрельцов, А.М. Притула: конспект лекцій. – Одеса: Фенікс, 2011. – 28 с.

2.10 Тема 10. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти життя.

Теми рефератів:

1. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони.
2. Співвідношення катування із тілесними ушкодженнями. Проблеми застосування статті «Катування».
3. Кримінально-правове забезпечення порядку реалізації новітніх технологій у сфері обігу донорських матеріалів і проведення дослідів над людьми.
4. Кримінальні правопорушення у сфері медичного обслуговування. Їх загальна характеристика та види.
5. Проблема моменту виникнення умислу на вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини.
6. Проблема усвідомлення злочинцем певних ознак щодо потерпілого (вік дитини, стан вагітності жінки).
7. Кваліфікація при конкуренції норм, що передбачають вбивства за обтяжуючих і пом'якшуючих обставин.
8. Співвідношення умисного вбивства малолітньої дитини із тяжким тілесним ушкодженням у виді переривання вагітності.

Тестові завдання:

1. А. незаконно придбав та зберігав пістолет ПМ. Одного разу він його чистив та зламав бойову пружину, внаслідок чого зброя перестала бути придатною до стрільби. А. придбав бойову пружину та полагодив пістолет. Кваліфікуйте дії А.

а) ч. 1 ст. 263 КК України – незаконне придбання, зберігання та ремонт вогнепальної зброї;

б) ч. 1 ст. 263 КК України; ч. 1 ст. 263 КК України; ч. 1 ст. 263 КК України – незаконне придбання зброї; незаконне зберігання зброї; незаконний ремонт зброї;

в) ч. 1 ст. 263 КК України; ч. 1 ст. 263 КК України – незаконне придбання та зберігання зброї; незаконний ремонт та зберігання зброї;

г) ч. 1 ст. 263 КК України – незаконний ремонт та зберігання зброї;

д) всі варіанти вірні.

2. Під час демонтажу металевих частин пам'ятника на цвинтарі В. Вчинив фізичну протидію працівникам міліції, які його затримали. Одному працівникові поліції були заподіяні легкі тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії В.

а) ч. 1 ст. 296 КК України – грубе порушення громадського порядку, вчинене з особливою зухвалістю;

б) ч. 3 ст. 296 КК України – грубе порушення громадського порядку, вчинене з особливою зухвалістю та поєднане з опором працівникам влади, які припиняли хуліганські дії;

в) ч. 1 ст. 296 КК України, ч. 3 ст. 296 КК України – грубе порушення громадського порядку та грубе порушення громадського порядку, поєднане з опором працівникам влади;

г) ч. 1 ст. 297 КК України, ч. 2 ст. 242 КК України – незаконне заволодіння предметами, що знаходяться у місті поховання та опір працівникам правоохоронних органів під час виконання ними службових обов'язків щодо охорони громадського порядку;

д) ч. 3 ст. 15, ч. 1 ст. 297 КК України; ч. 2 ст. 242 КК України; ч. 2 ст. 245 КК України – незакінчений замах на незаконне заволодіння предметами, що знаходяться у місті поховання, опір працівникам правоохоронних органів під час виконання ними службових обов'язків щодо охорони громадського порядку та умисне заподіяння працівникові правоохоронного органу легких тілесних ушкоджень у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків.

3. З метою заволодіння чужими грошима Б. підробив довідку про доходи і отримав у банку кредит у сумі, яка у 1000 разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Кваліфікуйте дії Б.

а) ч. 3 ст. 358 КК України – використання завідомо підробленого документа;

б) ч. 1 ст. 358 КК України; ч. 3 ст. 358 КК України – підроблення документів та використання завідомо підробленого документа;

в) ч. 1 ст. 358 КК України; ч. 3 ст. 358 КК України; ч. 4 ст. 190 КК України – підроблення документів та використання завідомо підробленого документа, заволодіння чужим майном шляхом обману в особливо великих розмірах;

г) ч. 1 ст. 358 КК України, ч. 4 ст. 190 КК України – підроблення документу та заволодіння чужим майном шляхом обману в особливо великих розмірах;

д) ч. 1 ст. 358 КК України, ч. 2 ст. 192 КК України – підроблення документу та заподіяння майнової шкоди у великих розмірах, вчинене шляхом обману.

4. Ж. проник до продовольчого магазину і намагався винести горілчаних виробів на суму 2 неоподатковуваних мінімум доходів громадян. Коли він виходив із підсобного приміщення його побачив охоронець, який почав кричати і кликати на допомогу. Ж. почав бігти геть, але його наздогнав випадковий перехожий і намагався затримати. Тоді Ж. вдарив його кастетом, який мав при собі та з викраденим товаром утік. Перехожому було завдано фізичного болю, бо удар вийшов неточним та несильним. Кваліфікуйте дії Ж.

а) ч. 2 ст. 15 КК України, ч. 3 ст. 185 КК України, ч. 1 ст. 186 КК України – закінчений замах на таємне викрадення чужого майна та відкрите викрадення чужого майна;

б) ч. 2 ст. 15 КК України, ч. 3 ст. 185 КК України, ч. 2 ст. 186 КК України – закінчений замах на таємне викрадення чужого майна та відкрите викрадення чужого майна, поєднане із застосуванням насильства, яке не є небезпечним для життя і здоров'я;

в) ч. 3 ст. 187; ч. 2 ст. 262 КК України – напад, поєднаний з погрозою застосування насильства, яке є небезпечним для життя і здоров'я та незаконне носіння холодної зброї;

г) ч. 3 ст. 186 відкрите викрадення чужого майна, поєднане із застосуванням насильства, яке не є небезпечним для життя і здоров'я;

д) ч. 3 ст. 185 КК України; ч. 2 ст. 126 КК України – таємне викрадення чужого майна та нанесення удару з метою залякування потерпілого.

5. З. під час з'їзду опозиційної партії з мисливської рушниць, яка йому належала, здійснив постріл у керівника цієї партії, маючи намір його вбити. Свій вчинок він пояснив тим, що невдоволений діяльністю партії та її керівництва. Пострілом керівнику було заподіяно легкі тілесні ушкодження, що спричинили короткочасний розлад здоров'я, а охоронцю, який знаходився поруч–середньої тяжкості тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії З.

а) ст. 112 КК України, ч. 1 ст. 122 КК України – посягання на життя громадського діяча та середньої тяжкості тілесні ушкодження;

б) ч. 2 ст. 125 КК України; ч. 1 ст. 122 КК України – легкі тілесні ушкодження, що потягли короткочасний розлад здоров'я, та середньої тяжкості тілесні ушкодження;

в) ч. 2 ст. 15 КК України, п. 1 ч. 2 ст. 115 КК України – закінчений замах на умисне вбивство 2-х або більше осіб;

г) ч. 2 ст. 15 КК України, п. 1, 5 ч. 2 ст. 115 КК України – закінчений замах на умисне вбивство 2-х або більше осіб, вчинене загальнонебезпечним способом;

д) ч. 2 ст. 15 КК України, п. 5 ч. 2 ст. 115 КК України – закінчений замах на умисне вбивство, вчинене способом небезпечним для життя багатьох осіб та умисне середньої тяжкості тілесні ушкодження.

6. С. у своєму домі під час сварки та бійки вбив ножем Г. Дружина почала дорікати йому на невитриманість. Знову розлютившись від докорів С. ударом ножа вбив і свою дружину. Як потрібно кваліфікувати дії С.?

а) п. 1 ч. 2 ст. 115 – умисне вбивство двох або більше осіб;

б) ч. 1 ст. 115 КК України, п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України – умисне вбивство та умисне вбивство з хуліганських мотивів;

в) ч. 1 ст. 115 КК України, п. 13 ч. 2 ст. 115 КК України – умисне вбивство та умисне вбивство вчинене особою яка раніше вчинила умисне вбивство;

г) ч. 1 ст. 115 КК України; ст. 116 КК України – умисне вбивство та умисне вбивство в стані сильного душевного хвилювання;

д) п. 5 ч. 2 ст. 115 КК України – умисне вбивство, вчинене способом небезпечним для життя багатьох осіб.

7. К. посварився з Б. і почав його бити. Коли Б. впав, К. підняв камінь і кинув його наголову останнього. Вважаючи що той мертвий, К. облив тіло бензином і підпалив. Судово-медична експертиза встановила, що Б. від побоїв тільки втратив свідомість, а причиною смерті стали чисельні опіки. Тілесні ушкодження, які наніс К. відносяться до категорії легких, що потягли короткочасний розлад здоров'я. Як кваліфікувати дії К.?

а) ч. 1 ст. 115 КК України – умисне вбивство;

б) ч. 1 ст. 119 КК України – необережне вбивство;

в) ч. 2 ст. 15 КК України, ч. 1 ст. 115 КК України; ч. 1 ст. 119 КК України – закінчений замах на умисне вбивство та необережне вбивство;

г) ч. 1 ст. 115 КК України; ч. 1 ст. 119 КК України – умисне вбивство та необережне вбивство;

д) п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України – умисне вбивство з хуліганських мотивів.

8. М. запросив до себе додому 19-річну дівчину Щ. і погрожуючи фізичною розправою вступив з нею в статеві стосунки. Щоб сусіди не чули криків на допомогу він заткнув дівчині рота кляпом. Внаслідок асфіксії Щ. померла. Як потрібно кваліфікувати дії М.?

а) п. 10 ч. 2 ст. 115 КК України – умисне вбивство поєднане із згвалтуванням;

б) ч. 4 ст. 152 КК України – згвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки;

в) ч. 4 ст. 152 КК України, ч. 1 ст. 119 КК України – згвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки та вбивство з необережності;

г) ч. 4 ст. 152 КК України; п. 10 ч. 2 ст. 115 КК України – згвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки та умисне вбивство поєднане із згвалтуванням;

д) ч. 1 ст. 152 КК України; ч. 1 ст. 119 КК України – згвалтування із застосуванням фізичного насильства та вбивство через необережність.

9. Головний інженер не проінструктував робітників нічної зміни, що призвело до заподіяння одному з працівників середньої тяжкості тілесного ушкодження. Дайте кримінально-правову характеристику бездіяльності головного інженера:

а) ч. 2 ст. 271 КК України – бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що спричинило тяжкі наслідки;

б) ч. 1 ст. 271 КК України; ч. 1 ст. 367 КК України – бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що заподіяло шкоду здоров'ю, і як службова недбалість;

в) ч. 1 ст. 271 КК України; ст. 128 КК України – бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що заподіяло шкоду здоров'ю, і необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження;

г) ст. 128 КК України – необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження;

д) ч. 1 ст. 172 КК України; ст. 128 КК України – грубе порушення законодавства про працю та необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження.

10. Т. надавав бездомним дітям 8–10 років притулок у своєму домі, а за це примушував їх жебракувати або мити машини. Всі гроші Т. забирав собі. Як кваліфікувати його дії?

а) ч. 1 ст. 150 КК України, – експлуатація дітей;

б) ст. 304 КК України, – втягнення неповнолітніх в злочинну діяльність;

в) ч. 1 ст. 150 КК України; ч. 2 ст. 304 КК України – експлуатація дітей та втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність;

г) будь-який склад злочину відсутній;

д) ч. 2 ст. 150–1 КК України – використання чужої малолітньої дитини для зайняття жебрацтвом.

Література до теми:

1. Байда А.А. Уголовная ответственность за незаконную лечебную деятельность / А.А. Байда. – Х.: Одиссей, 2009. – 320 с.
2. Баулин Ю.В. Причинение вреда с «согласия потерпевшего» как обстоятельство, исключающее преступность деяния / Ю.В. Баулин. – Х.: Кроссроуд, 2007. – 96 с.
3. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання: моногр. / В.М. Бурдін. – Львів: ПАІС, 2006. – 200 с.
4. Данилевський А.О. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти життя та здоров'я особи. Проблеми кваліфікації та відмежування від суміжних складів злочинів: наук.-практ. посіб. / А.О. Данилевський, Г.Є. Болдарь; МВС України, Луганський державний у-нт внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 152 с.
5. Куц В.М. Кримінальна відповідальність за незаконне проведення дослідів над людиною: моногр. / В.М. Куц, С.В. Гізімчук, В.О. Єгорова. – Х.: Юрайт, 2012. – 304 с.
6. Кучер В.І. Кримінально-правові проблеми вчинення злочинів способом особливо жорсткого поводження: моногр. / В.І. Кучер. – К.: Азимут-Україна, 2004. – 120 с.
7. Борисов В.И. Преступления против жизни и здоровья: вопросы квалификации / В.И. Борисов, В.Н. Куц. – Х.: КОНСУМ, 1995. – 104 с.
8. Триньова Я.О. Кримінально-правова оцінка позбавлення життя іншої людини з жалю до неї: моногр. / Я.О. Триньова. – К., 2008. – 230 с.
9. Юрченко О.М. Злочини проти життя та здоров'я особи / О.М. Юрченко, О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін; наук.-практ. коментар до Розділу II Особливої частини Кримінального кодексу України. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2013. – 176 с.

2.11 Тема 11. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи

План

1. Загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Теми рефератів:

1. Співвідношення незаконного позбавлення волі або викрадення людини з захопленням заручника.
2. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми.
3. Проблеми визначення родового об'єкта правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Тестові завдання:

1. Що слід зазначати у формулі кваліфікації злочинів?

- а) статтю (її частину, пункт) Особливої частини КК України, якою (яким) передбачена відповідальність за вчинений злочин (и);
- б) якщо має місце готування або замах на злочин, або ж особа виступала у якості організатора, підбурювача, пособника злочину, слід зробити посилання на статті 14, 15 чи 27 КК України;
- в) якщо мають місце обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання, слід зробити посилання на відповідну частину статей 77 або 67 КК України;
- г) положення зазначені у пунктах «а» і «б»;
- д) положення зазначені у пунктах «а», «б» і «в».

2. Під час сварки М. наніс дружині удар кухонним ножом по нозі, що спричинило пошкодження головної артерії стегна. Від гострої кровотечі дружина померла. Кваліфікуйте дії М.

- а) дії М. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 115 КК України, як умисне вбивство без обтяжуючих та без пом'якшуючих обставин;
- б) дії М. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 121 КК України та ч. 1 ст. 119 КК України, як умисне тяжке тілесне ушкодження та вбивство з необережності;
- в) дії М. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 121 КК України, як умисне тяжке тілесне ушкодження, що потягло за собою смерть потерпілого;
- г) дії М. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 119 КК України, як вбивство з необережності;
- д) дії М. слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 115 КК України, як умисне вбивство з особливою жорстокістю.

3. Що означає принцип офіційності кваліфікації?

- а) при кваліфікації слід виходити зі встановлених у процесуальному порядку обставин справи, а не з власних припущень та уподобань;
- б) проведення кваліфікації від імені держави на підставі встановлених нею норм матеріального та процесуального права;
- в) кваліфікації підлягають всі суспільно небезпечні дії вчинені винною особою;

г) кваліфікація здійснюється колегіально, а не одноособово службовою особою;

д) кваліфікація стосується кожного злочину окремо.

4. А. придбав придатний для стрільби пістолет з набоями і вечором того ж дня, погрожуючи пістолетом, намагався заволодіти майном К., але останній обеззброїв нападника і доставив до міліції. Як слід кваліфікувати дії А.?:

а) за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 187 КК України;

б) за ч. 1 ст. 187 КК України;

в) за ч. 1 ст. 263 КК України;

г) за ч. 1 ст. 263, ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 187 КК України;

д) за ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 187 КК України.

5. Г. з метою розправи над М. вистрілив у нього з вогнепальної зброї, яку зберігав незаконно. При цьому він припускав як настання смерті потерпілого,

так і заподіяння йому тяжких тілесних ушкоджень, але заподіяв лише легкі тілесні ушкодження. Як слід кваліфікувати дії Г.?:

а) за ч. 1 ст. 125 КК України;

б) за ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 125 КК України;

в) за ч. 1 ст. 263; ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 121 КК України;

г) за ч. 1 ст. 263; ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України;

д) за ч. 1 ст. 263, ч. 1 ст. 121 КК України.

6. При «відхиленні дії» при вбивстві вчинене слід кваліфікувати:

а) як готування до злочину;

б) як замах на злочин;

в) як закінчений злочин;

г) така поведінка складу злочину не містить;

д) питання кримінальної відповідальності залежить від потерпілого.

7. Член організованої групи А. попередив керівника цієї групи Ц., що сам, без участі інших осіб, вчинить вбивство з корисливих мотивів і невдовзі такий злочин вчинив. Діяння А. і Ц. слід кваліфікувати:

а) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – кримінальній відповідальності не підлягає;

б) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за вбивство з корисливих мотивів;

в) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за приховування злочину;

г) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за організацію злочину;

д) А. – за вбивство з корисливих мотивів; Ц. – за втручання в діяльність працівника правоохоронного органу.

8. Для кваліфікації одержання хабара як вчиненого за попередньою змовою групою осіб:

- а) не має значення, як були розподілені ролі між співучасниками;
- б) необхідно, щоб всі співвиконавці повинні були виконувати або не виконувати дії, обумовлені з тим, хто дав хабар;
- в) потрібно, щоб хабародавець усвідомлював, що в одержанні хабара беруть участь декілька службових осіб;
- г) хабародавець повинен знати особисто осіб, котрим дає хабар;
- д) ті, хто одержують хабар, повинні отримати рівновеликі долі.

9. Організатор вбивства безпосередньо брав участь у позбавленні життя

потерпілого разом з іншими виконавцями. Його дії слід кваліфікувати за:

- а) ч. 2 ст. 27, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- б) ч. 3 ст. 27, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- в) п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- г) ч. 2 ст. 28, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України;
- д) ч. 2, ч. 3 ст. 27, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України.

10. Що означає «конкуренція кримінально-правових норм»?

- а) існування двох або більшої кількості норм, які взаємно виключають застосування одна одної;
- б) відсутність норми, котра б передбачала відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;
- в) існування двох або більшої кількості норм, які передбачають відповідальність за одне й те ж діяння;
- г) результат неузгодженості між нормами закону;
- д) дублювання норм.

Література до теми:

1. Батиргарєєва В.С. Злочини проти особистої волі та їх попередження: наук.-практ. посіб. / В.С. Батиргарєєва, В.І. Борисов, В.В. Голіна. – Х., 2002.
2. Бандурка О.М. Діяльність органів внутрішніх справ по запобіганню торгівлі людьми: навч. посіб. / О.М. Бандурка. – Х., 2001.
3. Емельянов В.П. Терроризм и преступления с признаками терроризирования. Уголовно-правовое исследование / В.П. Емельянов. – М.: Nota bene. – 2000. – С. 320.
4. Куц В.М. Прокурорські засоби протидії торгівлі людьми: наук.-практ. посіб. / В.М. Куц, А.М. Орлеан; за ред. Г.П. Середи. – К.: Варта, 2007. – 168 с.
5. Лизогуб Я.Г. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми або іншу незаконну угоду щодо передачі людини: моногр. / Я.Г. Лизогуб. – Луганськ: Вид-во Луганської академії внутрішніх справ, 2003.

6. Наден О.В. Торгівля жінками як кримінально-правова та соціальна проблема сучасності: моногр. / О.В. Наден. – К.: Атіка, 2004.
7. Орлеан А.М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми: моногр. / А.М. Орлеан. – Х.: СИМ, 2005.
8. Протидія організованої злочинності у сфері торгівлі людьми / В.С. Батиргарєєва, В.І. Борисов, Д.О. Гармаш, О.О. Житний та ін; за ред. В.І. Борисова, Н.О. Гуторової. – Х.: Одиссей. – 2005.

2.12 Тема 12. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності

План

1. Загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності.

Теми рефератів:

1. Співвідношення понять «статева свобода» та «статева недоторканність».
2. Використання безпорадного стану потерпілої особи як спосіб вчинення кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності.
3. Причини й умови виокремлення складу насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом.
4. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості: проблемні питання відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Тестові завдання:

1. **Що означає «колізія кримінально-правових норм»?**
 - а) існування двох або більшої кількості норм, які передбачають відповідальність за одне й те ж діяння;
 - б) результат неузгодженості між нормами закону чи дублювання норм;
 - в) відсутність норми, котра б передбачала відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;
 - г) неправильна кваліфікація злочину;
 - д) наявність норми, яка передбачає відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння.
2. **Службова особа Р. явно вийшла за межі власних повноважень та необережно заподіяла смерть потерпілому. Як кваліфікувати дії Р.?**
 - а) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК України);

- б) зловживання службовим положенням (ч. 4 ст. 364 КК України);
- в) вбивство через необережність та перевищення влади або службових повноважень, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 1 ст. 119 і ч. 3 ст. 365 КК України);
- г) перевищення влади або службових повноважень, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 365 КК України);
- д) зловживання службовим положенням (ч. 4 ст. 364 КК України) та вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК України).

3. Як слід кваліфікувати злочини, які утворюють сукупність?

- а) за однією статтею Особливої частини КК України;
- б) за однією частиною статті Особливої частини КК України;
- в) за ст. 33 Загальної частини КК України;
- г) кожен злочин підлягає кваліфікації за відповідною статтею або частиною статті Особливої частини;
- д) ідеальну сукупність слід кваліфікувати як один злочин, а реальну – за п. «г».

4. Чи має місце множинність злочинів у випадку незаконного придбання, зберігання та збуту наркотичних засобів (ч. 1 ст. 307 КК України)?

- а) так, повторність злочинів;
- б) так, сукупність злочинів;
- в) так, рецидив злочинів;
- г) ні, це один продовжуваний злочин;
- д) ні, це один злочин з альтернативним складом.

5. А. незаконно придбав та зберігав пістолет ПМ. Одного разу він його чистив та зламав бойову пружину, внаслідок чого зброя перестала бути придатною до стрільби. А. придбав бойову пружину та полагодив пістолет. Кваліфікуйте дії А.

- а) ч. 1 ст. 263 КК України – незаконне придбання, зберігання та ремонт вогнепальної зброї;
- б) ч. 1 ст. 263 КК України; ч. 1 ст. 263 КК України; ч. 1 ст. 263 КК України – незаконне придбання зброї; незаконне зберігання зброї; незаконний ремонт зброї;
- в) ч. 1 ст. 263 КК України; ч. 1 ст. 263 КК України – незаконне придбання та зберігання зброї; незаконний ремонт та зберігання зброї;
- г) ч. 1 ст. 263 КК України – незаконний ремонт та зберігання зброї;
- д) всі варіанти вірні.

6. Які є види помилок у кримінальному праві?

- а) слідчого та прокурора;
- б) загальна та спеціальна;
- в) особлива, загальна, окрема;
- г) фактична та юридична;
- д) судова та слідча.

7. Дайте визначення, що таке помилка у кримінальному праві.

- а) неправильне уявлення особи про об'єктивні ознаки вчиненого нею злочину та про правову сутність або правові наслідки вчиненого діяння.
- б) інкримінування особі статей КК України, вимоги яких вона насправді не порушувала;
- в) неправильна кваліфікація будь-якою особою суспільно небезпечного діяння як злочину;
- г) незастосування статей, які передбачають фактично вчинене особою діяння, що зафіксовано у винесених пізніше процесуальних документах;
- д) неправильне уявлення юридичної особи про об'єктивні ознаки злочину.

8. Громадянка П. у 2007 році систематично займалася проституцією і при цьому вважала що такі дії є кримінально караними. Дайте правову оцінку діям П.

- а) дії П. слід кваліфікувати, як сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією (ч. 1 ст. 303 КК України);
- б) звідництво для розпусти (ч. 1 ст. 302 КК України);
- в) дії П. слід кваліфікувати, як хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК України);
- г) дії П. слід кваліфікувати, як сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією (ч. 1 ст. 303 КК України) та хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК України);
- д) будь-який склад злочину відсутній.

9. В. зробив постріл у Ф. з гладкоствольної мисливської рушниці з метою вбивства потерпілого, але тільки важко поранив його. Потерпілий загинув внаслідок помилки лікарів під час проведення операції. Кваліфікуйте дії В.

- а) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК України);
- б) будь-який склад злочину відсутній;
- в) умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК України);
- г) замах на умисне вбивство (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України);
- д) замах на умисне вбивство (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України) та умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК України).

10. Мисливець Н. зробив постріл у куці (на звук) під час полювання, при цьому чітко не бачив, що там було, вважаючи, що це рухається кабан. Виявилося, що в куцах перебував інший мисливець, який загинув унаслідок цього пострілу. Дайте кримінально-правову оцінку діям Н.

- а) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК України);
- б) будь-який склад злочину відсутній;
- в) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК України);
- г) умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК України);

д) хуліганство (ч. 4 ст. 296 КК України) та умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК України).

Література до теми:

1. Александров Ю. Злочини проти статевої свободи / Ю. Александров // Юридичний вісник України. – 2002. – № 14 (354). – 6–12 квітня. – С. 9.
2. Бондаренко Ю.В. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності / Ю.В. Бондаренко // Юридичний факультет Національної академії державного управління України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://revolution.allbest.ru.law/000228160.html/>
3. Борисов В.І. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи (коментар до законодавства) / В.І. Борисов, Л.В. Дорош // Форум права. – 2006. – № 1. – С. 4–15.
4. Брич Л.П. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи за законодавством України / Л.П. Брич. – Львів: Львівський державний ун-т внутрішніх справ, 2010. – 84 с.
5. Дорош Л.В. Деякі питання кримінальної відповідальності за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності / Л.В. Дорош // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: [матер. наук.-практ. конф.]. – Київ–Харків: Юрінком Інтер, 2004. – С. 124–128.
6. Дудоров О.О. Кримінально-правова характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи: наук.-практ. посіб. / О.О. Дудоров. – Л.: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 352 с.

2.13 Тема 13. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності

План

1. Загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти власності.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти власності.

Теми рефератів:

1. Розбій і бандитизм. Спільні ознаки та розмежування.
2. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Проблема розмежування способів.
3. Проблеми застосування статті «Шахрайство». Співвідношення шахрайства та крадіжки.
4. Співвідношення шахрайства із ч. 2 ст. 191 КК України зі зловживанням владою або службовим становищем.
5. Співвідношення привласнення чужого майна та крадіжки.
6. Співвідношення розбою та грабежу з вимаганням.

Література до теми:

1. Болдарь Г.Є. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти власності: проблеми теорії та практики: наук.-практ. посіб. / Г.Є. Болдарь, Д.В. Каменський. – Л.: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 184 с.
2. Гаухман Л.Д. Ответственность за преступления против собственности / Л.Д. Гаухман, С.В. Максимов. – [2-е изд.]. – М., 2001.
3. Куц В.М. Кримінальна відповідальність за незаконне використання електричної або теплової енергії: моногр. / В.М. Куц, Ю.В. Кириченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 160 с.
4. Кундеус В.Г. Кримінально-правова характеристика викрадання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08. – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / В.Г. Кундеус. – Х.: Університет внутрішніх справ, 2004. – 18 с.
5. Куц В.М. Насильницькі злочини проти власності: моногр. / В.М. Куц, І.І. Гуня. – Алчевськ, 2013. – 208 с.
6. Чумаченко Т.А. Викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання (ст. 188-1 КК України: кримінально-правова характеристика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня; канд. юрид. наук; спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. – К.: Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2008. – 16 с.

2.14 Тема 14. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти довкілля

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Теми рефератів:

1. Відмежування кримінальних правопорушень проти довкілля від кримінальних правопорушень проти власності.
2. Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони або використання надр.
3. Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони вод.
4. Кримінальна відповідальність за незаконне полювання.

Література до теми:

1. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні: наук. вид. / С.Б. Гавриш. – К., 2002. – 636 с.
2. Голуб С.А. Кримінальна відповідальність за незаконне полювання / С.А. Голуб. – К.: Азимут-Україна, 2004. – 148 с.
3. Дудоров О.О. Відповідальність за злочини проти довкілля: наук.-практ. коментар Розділу VIII Особливої частини нового КК України. – Бердянськ: АРІУ при ЗДУ, 2002. – 83 с.
4. Митрофанов І.І. Злочини проти довкілля: навч. посіб. / І.І. Митрофанов, А.М. Притула. – Суми: Університетська книга, 2010. – 205 с.
5. Матвійчук В.К. Кримінально-правова охорона навколишнього природного середовища (кримінально-правове та кримінологічне дослідження): моногр. / В.К. Матвійчук. – К.: Азимут-Україна, 2005. – 464 с.
6. Матвійчук В.К. Забруднення, засмічення та виснаження водних об'єктів: відповідальність, досудове і судове слідство та запобігання: моногр. / В.К. Матвійчук, В.М. Присяжний. – К.: КНТ, 2007.

2.15 Тема 15. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Теми рефератів:

1. Відмежування розбою від грабежу.
2. Відмежування кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 255, 257 КК України.
3. Терористичний акт, його відмежування від кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я.

Література до теми:

1. Гнетнев М.К. Кримінальна відповідальність за сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / М.К. Гнетнев; Львівський державний ун-т внутрішніх справ. – Львів, 2010. – 19 с.

2. Демидова Л.М. Кримінальна відповідальність за створення злочинної організації / Л.М. Демидова. – Х.: СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2005. – 256 с.
3. Емельянов В.П. Терроризм как явление и как состав преступления против общественной безопасности / В.П. Емельянов. – Х., 1999.
4. Ізетов А.Е. Втягнення у вчинення терористичного акту: кримінально-правове дослідження / А.Е. Ізетов. – Х.: Право, 2010. – 174 с.
5. Короленко М.П. Класифікація об'єктів злочинів проти громадської безпеки. – К.: Науковий світ, 2000.
6. Міняйло Н.Є. Транснаціональна злочинна діяльність у сфері незаконного обігу вогнепальної зброї: кримінально-правове та кримінологічне дослідження: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / Н.Є. Міняйло; Національна академія внутрішніх справ. – К., 2012. – 20 с.
7. Куц В.М. Неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці (кримінально-правова характеристика та заходи протидії): моногр. / В.М. Куц, О.В. Кириченко. – К., Х.: Харків юридичний, 2006. – 212 с.
8. Радіонов І.І. Кримінальна відповідальність за бандитизм: моногр. / І.І. Радіонов. – Сімферополь, 2008. – 212 с.

2.16 Тема 16. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Теми рефератів:

1. Кримінальна відповідальність за порушення вимог законодавства про охорону праці.
2. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки.
3. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Література до теми:

1. Борисов В.И. Ответственность за нарушение техники безопасности на производстве / В.И. Борисов. – К., 1984.
2. Борисов В.І. Злочини проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки / В.І. Борисов, О.О. Пащенко. – Х.: СПО ФО Вапнярчук Н.М. – 2006. – 224 с.
3. Борисов В.И. Уголовная ответственность за нарушения правил охраны труда / В.И. Борисов. – К., 1990.
4. Крайник Г.С. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / Г.С. Крайник. – Х., 2011. – 20 с.
5. Лановенко И.П. Уголовно-правовая охрана трудовых прав граждан: учеб. / И.П. Лановенко, Г.И. Чангули. – К., 1989.

2.17 Тема 17. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Теми рефератів:

1. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту.
2. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами.
3. Відмежування незаконного заволодіння транспортними засобами від кримінальних правопорушень проти власності.

Література до теми:

1. Борисов В.И. Уголовная ответственность за нарушение правил, норм и стандартов, обеспечивающих безопасность дорожного движения / В.И. Борисов, С.В. Гизимчук. – Х.: Консум, 2001. – 160 с.
2. Ємельяненко В.В. Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня

канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право / В.В. Ємельяненко. – Х., 2009. – 20 с.

3. Мисливий В.А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту / В.А. Мисливий. – Д.: Юридична академія МВС України, 2004. – 380 с.

4. Щупаківський Р.В. Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння чужим транспортним засобом / Р.В. Щупаківський. – К.: Атіка, 2007.

2.18 Тема 18. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

2. Окремі види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Теми рефератів:

1. Кримінальна відповідальність за хуліганство.
2. Кримінальна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами.
3. Кримінальна відповідальність за ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів.

Література до теми:

1. Головка І.А. Кримінальна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / І.А. Головка; Київський національний ун-т внутрішніх справ. – К., 2010. – 20 с.

2. Плотнікова А.В. Кримінальна відповідальність за організацію заняття проституцією: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. / А.В. Плотнікова; Національна академія прокуратури України. – К., 2010. – 20 с.

3. Олійничук Р.П. Кримінально-правова характеристика групового порушення громадського порядку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. / Р.П. Олійничук. – К., 2011. – 19 с.

4. Кузнецов В.В. Злочини проти громадського порядку та моральності: практ. посіб. / В.В. Кузнецов; за заг. ред. В.І. Шакуна. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2007. – 160 с.

5. Пудовочкин Ю.Е. Ответственность за преступления против несовершеннолетних по российскому уголовному праву: учеб. / Ю.Е. Пудовочкин. – СПб., 2002.

6. Рябчинська О.П. Боротьба з розповсюдженням порнографічних предметів і творів, що пропагують культ насильства і жорстокості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / О.П. Рябчинська // Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К., 2002.

7. Савченко А. Злочини проти громадського порядку та моральності у США / А. Савченко // Міліція України. – 2005. – № 9. – С. 20–23.

8. Топольська І.О. Боротьба з втягненням неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність / І.О. Топольська; за ред. В.П. Ємельянова. – Луганськ, 2003.

9. Кузнецов В.В. Злочини проти громадського порядку та моральності: практ. посіб. / В.В. Кузнецов. – К., 2007.

2.19 Тема 19. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади та самоврядування

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади та самоврядування.

2. Окремі види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади та самоврядування.

Теми рефератів:

1. Кримінальна відповідальність за примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань.
2. Державні символи як предмет кримінального правопорушення.
3. Кримінальна відповідальність за погрозу або насильство щодо працівника правоохоронного органу.

Література до теми:

1. Актуальні проблеми протидії рейдерству в Україні: зб. наук. праць / за заг. ред. В.М. Куца. – К.: Національна академія прокуратури України, 2009. – 76 с.

2. Андрушко П. Коментар до статті 358 Кримінального кодексу України / П. Андрушко // Юридичний вісник України. – 2001. – № 45. – С. 33–35. – 10–16 листопада.

3. Арманов М.Г. Кримінальна відповідальність за примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / М.Г. Арманов // Національна академія прокуратури України. – К., 2009. – 17 с.

4. Дзюба Ю.П. Кримінальна відповідальність за викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження (аналіз складу злочину): автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / Ю.П. Дзюба. – Х., 2008. – 20 с.

5. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності: моногр. / В.І. Осадчий. – К.: Атіка. – 2004. – 336 с.

2.20 Тема 20. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.
2. Окремі види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Теми рефератів:

1. Кримінальна відповідальність за умисне невиконання угоди про примирення.
2. Кримінальна відповідальність за умисне невиконання угоди про визнання винуватості.
3. Кримінальна відповідальність за притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності.
4. Кримінальна відповідальність за порушення права на захист.

Література до теми:

1. Бажанов М.І. Злочини проти правосуддя: текст лекції / М.І. Бажанов. – Х., 1995.
2. Злочини проти правосуддя: навч. посіб. / В.І. Тютюгін та ін.; за заг. ред. В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – Х.: Національний ун-т «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», 2011. – 160 с.

3. Кваснівська Н.Д. Кримінальна відповідальність судді за неправосуддя в Україні: моногр. / Н.Д. Кваснівська. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 192 с.

4. Кудрявцев В.В. Кримінально-правова охорона життя осіб, що є носіями судової влади, за кримінальним законодавством України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / В.В. Кудрявцев. – Одеса, 2006.

5. Навроцький В.О. Злочини проти правосуддя: лекції для студ. юрид. фак. / В.О. Навроцький. – Львів: Львівський національний ун-т ім. Івана Франка, 1997.

6. Сміх В.В. Кримінальна відповідальність за порушення права особи на правову допомогу: моногр. / В.В. Сміх; за заг.ред. проф. М.І. Мельника. – К.: Атіка-Н, 2012. – 200 с.

7. Шепітько М.В. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве показання / М.В. Шепітько; за ред. В.І. Борисова. – Х.: Агенція «Апостиль», 2012. – 216 с.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. – К., 1996.
2. Кримінальний кодекс України. (Офіц. текст) – К.: Поливода А.В. 2012-188 с.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. 7-ме видання перероблене та доповнене. (За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка – К. Юридична думка, 2012 – 1188 с.
4. Злочини у сфері господарської діяльності за КК України та в судовій практиці. Науково-практичний коментар / В.М. Кириченко, О.І. Перепелиця: За заг. Ред.. В.Я. Тація. – Харків: Право, 2010 – 784 с.

Постанови Пленуму Верховного Суду України:

5. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя. – Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р.
6. Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах (упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Уалова) – К., Поливода А.В. 2010. – 456 с.
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29 червня 1984 року «Про практику застосування судами України законодавства про повторні злочини».
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 12.10.1989 р. «Про виконання судами України законодавства в справах про повторні злочини і виконання постанов Пленуму Верховного Суду України з цього питання».
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 1 від 26.04.2002 р. «Про судову практику у справах про необхідну оборону»
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 07.02.2003 р. «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи».
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 30.05.2008 р. «Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи».
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 10 від 06.11.2009 р. «Про судову практику в справах про злочини проти власності».
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 25 квітня 2003 р. «Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності».
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 15 від 8 жовтня 2004 року «Про деякі питання застосування законодавства про

відповідальність за відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів інших обов'язкових платежів».

15. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 15 квітня 2005 р. про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

16. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 15 квітня 2005 р. від 3 червня 2005 року «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил».

17. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 13 від 23.12.2005 р. «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини вчинені стійкими злочинними об'єднаннями».

Монографії:

18. Бурчак Ф.Г. Кваліфікація преступлений. – К., 1985. – С.6-30 (Х628.1, Б91).

19. Гаухман Л.Д. Кваліфікація преступлений. М.: Центр ЮрИнфор, 2003 (Х628.1, Г24).

20. Кузнецов В.В., Савченко А.В. Теорія кваліфікації злочинів. – К.: Вид. К.Н.Т., 2011. – 300 с.

21. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів проти особи та власності. – К.: Юрінком, 1997 (Х628.1, К665).

22. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. – К.: Атіка, 2002 (Х628.1, К665).

23. Коржанський М. Кваліфікація злочинів проти особи та власності. – К.: Юрінком, 1996 (Х628.1, К665).

24. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации преступлений. – М., ЮРИСТЪ, 2001 (Х628.1, К88).

25. **Навроцький В.О. Теорія кваліфікації злочинів. – К., 1999 (Х628.1, Н21) .**

26. Тарарухин С.А. Понятие и значение квалификации преступлений. – К., 1990 (Х628.1, Т19).

27. 28.Тарарухин С.А. Квалификация преступлений в судебной и следственной практике. – К., 1995 (Х628.1, Т19).

Підручники:

28. Кримінальне право України. Загальна частина.: Підручник. За ред.. М.І. Мельника, В.А. Климента. – 5 –те вид. переробл. та допов. – К.: Юридична думка, 2012. – 408 с.

29. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник. За ред.. М.І. Мельника, В.А. Климента. – 3-те вид., переробл. Та допов. – К.: Юридична думка, 2012. – 744 с.

Навчально-методичні матеріали, комплекси:

30. 32. Загальна частина кримінального права України (навчально-методичний комплекс). – К.: НАВС, 2012. – 44 с.
31. Кримінальне право України. Особлива частина (навчально-методичний комплекс). – Київ: НАВС, 2012. – 45 с.
32. Теорія кваліфікації злочинів (навчально-методичний комплекс). – К.: НАВС, 2012. – 69 с.

Навчальні посібники:

33. Кримінальне право. Особлива частина: Навч. посібник. – К.: Азимут, 2011.
34. Кримінальне право. Особлива частина: Практикум. – К.: К.Н.Т., 2012.
35. Кваліфікація злочинів: Навч. посіб. / за ред. О.О. Дудорова, Е.О. Письменного – К.: Істина, 2010. – 420 с.
36. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. – К.: ЮрінкомІнтер, 2009. – 512 с.

Статті:

39. Баулін Ю.В. Проблеми кваліфікації злочинів, вчинених злочинною організацією (матеріали міжнародної наук.-практ. семінару 1-2 жовтня 2002) – Х., 2003 р.
40. Башкатов В., Горбуза А. Методика кваліфікації преступлений // Сов. юстиция. – 1989. – №2. – С.22-24.
41. Бриліантов А.В. Кваліфікація злочинів вчинених групою осіб // Право України. – К., 2005.
42. Валва Ю.А. Особливості кваліфікації злочинів при наявності помилки / Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Х., 2000. Вип. 10.
43. Вереша Р.В. Помилка в кримінальному праві: поняття та основні види // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 5. – С.123-127.
44. Гальперин И. Кваліфікація преступлений: закон, теория и практика // Соц. законность. – 1987. – №6, №9.
45. Гуторова Н. Проблеми кримінальної відповідальності за посередню винність при вчиненні злочинів проти державних фінансів // Право України. – 2001. – №12. – С.120-126.
46. Єфремов С. Організовані злочинні угруповання в теорії вітчизняного кримінального права // Вісник прокуратури. – 2001. – №3. – С.28-33.
47. Зелинский А.Ф. Повторение преступлений как преступная деятельность // Гос. и право. – 1995. – С.№12. – С.55-59.
48. Ільковець Л., Мельник М. Кваліфікація вимагательства: характерні помилки та їх причини // Радянське право. – 1990.

49. Останін В.О., Плугатир В.С. Невизначеність критеріїв кримінально-правових оціночних понять. – Міліція України. – № 6. – 2005.
50. Марін О.К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. – К.: Атіка, 2003. – 224 с.
51. Лилак Д. Колізія і конкуренція законів // Право України. – 2001. – №4. – С.18-.
52. Красиков Ю. Формы и виды множественности преступлений // Сов. юстиция. – 1987. – №23. – С.25-26.
53. Караев Т.Э. Повторность преступлений. – М., 1983. – 172 с.
54. Кривошеин П.К. Повторность в советском уголовном праве (теоретические и практические проблемы). – К., 1990.
55. Кривошеин П.К. Практика применения уголовного законодательства по делам о продолжаемых преступлениях: Учебное пособие. – К., 1990.
56. Мельник М., Хавронюк Н. Ознаки і поняття організованої групи та злочинної організації (кримінально-правовий аспект) // Право України. – 2001. – №4. – С.59-64.
57. Марітчак Т.М. Помилки у кваліфікації злочинів як предмет судового реагування: поняття, види та процесуальні способи усунення / Т.М. Марітчак. // Право України. – 2002. – № 10 – С. 44-49..
58. Марітчак Т. Причини помилок у кваліфікації злочинів: результати соціологічного дослідження // Право України. – 2001. – №7. – С.46-48.
59. Пилипчик П., Мельник М. Проблеми кваліфікації умисного вбивства, вчиненого на замовлення // Право України. – 1999. – № 2. – С.31-35.
60. Портнов И. Особенности квалификации идеальной совокупности преступлений // Сов. юстиция. – 1983. – №16. – С.5-7.
61. Ткаченко В. Квалификация повторности преступлений // Соц. законность. – 1987. - №2. – С.19-20.
62. Чубарев В.Я. Многоразовая преступная деятельность и уголовный закон // Сов. гос. и право. – 1992. - №12. – С.71-79.
63. Шевченко Є.В. Злочини з похідними наслідками / Є.В. Шевченко. – Х.: СПДФО Вапнярчук Н.М., 2005. – 216 с.